Akbaba

— Sende düdüklü tencere, elektrikli süpürge, çamaşır makinesi var mıı?..

— A be, sende televizyon var mıı? Hem de olimpiyatlıı!..

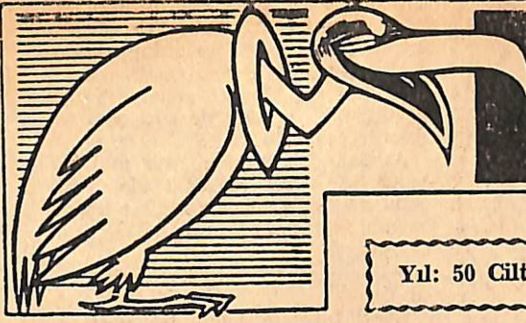
28. YIL

YAPI ve KREDİ BANKASI

Daima en iyi hizmet

(R. Moran : 1678 — 126)

Yıl: 50 Cilt: 23 Sayı: 38 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 6 Eylûl 1972 * Fiyatı: 150 Krş.

HOROZNÂME

POLİTİKAMIZDAKİ hayvansal amblem bolluğu eskiden beri alay konusudur. Cumhuriyetçi Partinin doğumuyla atlara, koçlara, aslanlara, kartallara bir de horozun katılması çok kişiyi güldürdü.

Biz, sayın Horoz'un teşrifini kahkahayla karşılayacak değiliz. Nasıl öyle yapabiliriz ki kendimiz Akbaba'yız?

Zaten hayvansal amblemlerin önemi, şu yahut bu yaratığın resmi olmalarında değil, onları seçenlerin hangi özelliklere değer verdiklerinin belirtilmesindedir.

Söz gelimi bu dergi için akbaba, uzun ömür ve feylesofça bir tutum belirtmek niyetiyle seçilmiştir.

Cumhuriyetçi Partiye timsal diye horozda karar kılınmasının ilginç yanı da kurucuların bugünlerde en çok hangi özelliklere değer verdiklerini açığa vurmasıdır.

Kurucu milletvekillerinden Ali İhsan Göğüş geçen hafta Milliyet gazetesinin bir muhabiriyle yaptığı konuşmada bu konuya ışık tuttu.

Sayın Göğüş horozu şöyle anlatıyor:

— Çalışkandır; erken uyanır, öter. Dürüsttür, adaleti temsil eder; tavukların hakkını korur. Deprem gibi tehlikeleri önceden hissedip çevresine duyurur. Güçlüdür ama diğergâmdır; yâni başkalarını düşünür. Merttir. Üretkendir. Türk köylüsünün de en sevdiği varlıktır...

İnsanın soracağı geliyor:

— Böyle bir marifet ve meziyet kumkuması niçin amblem olacağına Genel Başkan seçilmez?

Tabiî, ters ruhlu kişiler de horozun bambaşka huylarını belirtebilirler. Aptallığını, yaygaracılığını, pisboğazlığını, çöplüklere düşkünlüğünü, sulu çapkınlığını sayıp dökebilir; tavukları korumaktan çok onları kullanmaya meraklı olduğunu iddia edebilirler.

Tehlike haberciliğine gelince...

Biz, horoz uyarısıyla depremden kurtulmuş kimse tanımıyoruz. Ama gecenin münasebetsiz saatlerinde ve hiçbir tehlike yokken horoz ötüşüyle uyanıp bütün gagalıların silsilesine sövmüş tanıdıklarımız pek çoktur. (Vakitsiz öten horozun başına geleceklerle ilgili atasözümüz de o derdin yaygınlığını gösterir her halde.)

Aslında bu konuda söylenebilecek öğücü yahut yerici sözleri uzatmak gereksizdir. Çünkü horoz deyince akla gelen özellik yukarıda sayılanlardan hiçbiri olmayıp bir tektir: Kavgacılık.

Evet, halk gözünde horoz ne çalışkanlığı, ne dürüstlüğü, ne adalet sevgisini, ne de birtakım kötü huyları temsil eder; her şeyden önce dövüşkenliği getirir hepimizin aklımıza.

Netekim onun adından üretilen horozlanmak fiili de kafa tutmak, meydan okumak, belâ arayıp hır çıkarmak anlamına gelir.

Cumhuriyetçi Parti kurucularının kafalarındaki timsal dağarcığının hepimizinkinden farklı olduğu düşünülemiyeceğine göre, seçtikleri amblem ile şu ara kavgacılığa pek yatkın bulunduklarını açığa vurduklarına inanmak zorundayız.

Sayın kurucular partilerinin düşünce temelini attıkları günden bu yana bütün sözleri ve davranışlarıyla o eğilimlerini belli etmişlerdir zaten. Denilebilir ki Cumhuriyetçi Parti bir şeyler İÇİN değil, bir şeylere KARŞI kurulmaktadır.

Sözcülerinin süregelen demeçlerini inceleyin: Göreceksiniz ki CHP'den koptuktan sonra bile sözlerinin büyük bölümü o parti içindeki çekişmeler tarihçesine, suçlamalara, Bülent Ecevit ve arkadaşlarına çatmaya ayrılmakta, programın açıklanmasına pek az önem verilmektedir. Yeni partinin öteki sağ partilerden, özellikle GP'den farklı olarak ne istediği ve ne söyleyeceği henüz anlaşılabilmiş değildir.

Şurasını da hemen belirtmemiz gerekir ki bu durum, CHP. dışındaki partilerden pek çoğunun ortak özelliği olmuştur. Bizde siyasal gruplaşmalar genellikle parti değil, anti-parti doğuruyor.

Demokrat Parti, onun devamı olan Adalet Partisi, eski Hürriyet Partisi, Demokratik Parti, Güven Partisi, şimdi de Cumhuriyetçi Parti için geçerlidir bu kural.

Politikacılarımız memlekete hizmet yarışı gibi lâfları ne kadar sık kullanırlarsa kullansınlar, genellikle öyle amaçlara yönelmekten çok biribirleriyle çekişmek için çabalamaktadırlar siyasal arenada.

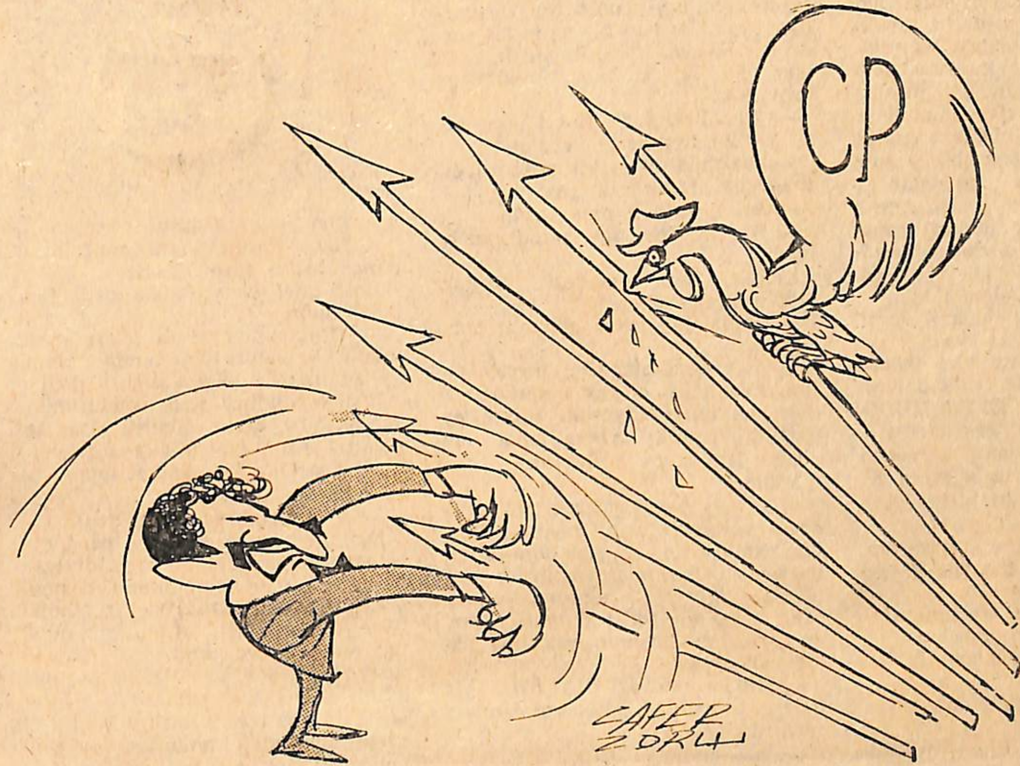
Öyleyse CP. kurucuları, horozu partilerine timsal yapmakla ortama ve geleneğe pek uygun bir amblem seçmiş sayılırlar. İnsanların biribirlerinin gözlerini oymaya çalışması bu kadar moda iken amblem diye ak güvercin seçecek değillerdi ya!

Gerçi çok güç bir dönemden geçmekteyiz. Önümüzdeki aylar boyunca politikacılarımızın ülke çıkarları için olduğu kadar kendi açılarından da horoz gibi değil, güvercin gibi davranmaları sağduyu gereğidir.

Bunlar doğru. Ama hazretlerin horozlanmaları tuttu mu sağduyuya falan boşverecekleri de sayısız denemelerle anlaşılmış bir gerçek.

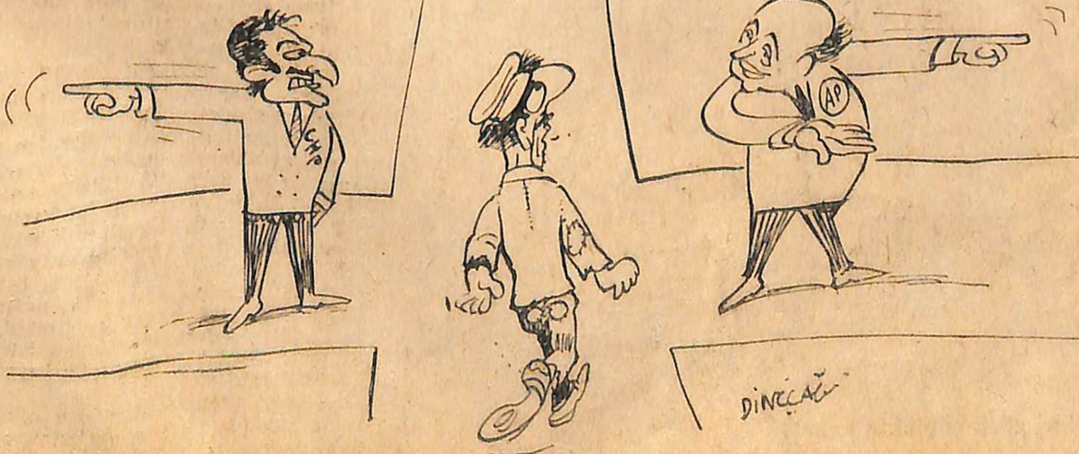
Ortamın, durumun, dönemin gereklerine hiç uymasa da, amblem seçerken bu kadar gerçekçi davranabilmiş oldukları için sayın CP. kurucularını kutlar, bu hafta resmen ötmeye başlayacak kanatlı kardeşimiz Horoz'a hoşgeldin deriz.

AKBABA

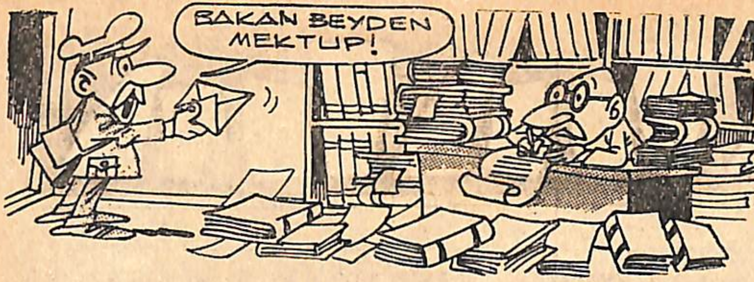

— Kışşş, kışşş!..

— Demirel, «Vatandaş dirayet sahibidir, seçeceği yolu bilir» dedi. —

O, her zaman, aynı kahvenin, aynı köşesinde, ağarmış beyaz saçlarıyla, gözündeki kalın çerçeveli gözlüğüyle, kürsüsünden ders veren bir profesör gibi oturur, durmadan önündeki kalın kalın kitapları, şunları, bunları karıştırırdı. Nargilesi hemen ayağının dibinden, çay fincanı da elinin ucundan eksik olmazdı hiçbir zaman. Bir nargilesinden çeker, bir yudum çayından alır, sonra yine dalar giderdi kara kaplı kitaplarına. Ancak başını, yanına birisi geldiği zaman kaldırırdı. Çok da fazla tutmazdı yanına geleni. Zaten söyleyeceği çoğu şeyler ezberinde olduğu için:

— Şunu şunu yap, tamam, derdi.

Ondan sonra adamın uzattığı parayı alır, hemen yanındaki teneke kutusunun içine atar, yine dalardı kitaplarına. Ona, «BOŞLUK MÜDÜRÜ» derlerdi. Daha doğru dürüst adını bilen yoktu. Çünkü, kahvenin kapısından içeriye telâşla giren vatandaş, hemen oradaki birine veya garsona:

— Boşluk Müdürünü arıyorum, der, onlar da parmaklarıyla, köşeyi gösterirler:

— Nah işte, orada oturmakta olan ak saçlı adamdır... derlerdi.

Vatandaş o denli alışmıştı ki, yanına varınca:

— Müdür bey, der, ondan sonra derdini anlatırdı.

Belirli bir tarifesi yoktu Boşluk Müdürünün... İşin şekline, büyüklüğüne, küçüklüğüne, başvuran kişinin mali durumuna göre ücret alırdı. Çoğu zamanlar, kahvenin kapısında lüks arabalar durur, resmi giysili şoför koşar kapıyı açar, arabadan inen şık kişi, doğruca Boşluk Müdürünün yanına gider, danışacağını danışır, ondan sonra da çeker giderdi...

Çok önceleri, bir gün evinde karısından öğrenmişti Hayri beyin bankadan kredi aldığını. Sonra da o gece gözüne uyku girmemişti. Dönüp duruyor:

— Yahu hanım, bu adamı ben çok iyi bilirim, nasıl olur da bu adama devletin bankası kredi verir? diyordu.

— Canım, diyordu karısı da, ne bilirim ben, ben de elden duydum, duyduğuma göre aldığı kredi yüzbin liraymış...

— Aman Allah ne diyorsun, yahu o adama yüz kuruş kredi verilmez, üçkâğıtçının tekidir...

Zor etmişti sabahı. Vatandaştı, şayet krediyse, kendine de verilmeliydi, yok, bu işte bir yanlışlık vardıysa, hemen düzeltilmeliydi... Onun için ilk kez banka müdürüne başvurdu:

— Efendim, dedi, Hayri beye nasıl yüzbin lira kredi verdiniz?

Banka müdürü şaşkın şaşkın baktı Boşluk Müdürünün yüzüne:

— Siz kimsiniz? diye sordu.

— Ben mi, ben bir vatandaşım efendim...

Müdür, ters ters baktı, Boşluk Müdürünün yüzüne:

— Galiba hiç işiniz gücünüz yok, dedi.

— Var ama efendim, merak ettim, vatandaş olarak bunu öğrenmek hakkım... Biliyorum, Hayri bey partilidir, şudur budur ama, ona yüzbin lira kredi verilemez.

Müdür:

— Bir ay sonra yüzbin lira daha kredi vereceğiz ona, deyince, Boşluk Müdürü hop oturdu hop kalktı, nerdeyse banka müdürünün «Olmaz, olamaz» diyerek yakasına yapışacaktı ama, zor tuttu kendini... Gerçi banka müdürünün yakasına yapışmadı ama:

— Olmaz, olamaz! diye öyle bir bağırış bağırdı ki, bankanın camları zangırdadı.

Banka müdürü:

— Yahu ne bağırıyorsun? dedi, adam işini Ankara'dan yapmış, bana nesi, sana nesi...

Bana nesi, sana nesiydi ha, gösterirdi onlara... Bir kaç mali müşavir arkadaşına koştu gitti, bir kaç muhasebeciyle konuştu, hiçbiri de kendine tatmin edici cevap veremediler... Bu işin Ankara'sı da vardı. Atladı otobüse, üç gün bekledi, sonunda genel müdürün makamına çıktı:

— Efendim durum böyle böyle, dedi.

Genel müdür sordu:

— Kimsiniz siz?

— Ben bir vatandaşım efendim.

— Haa öyle mi? Vatandaşı tatmin etmek bizim görevimizdir.

Bastı zile, içeriye odacı girdi. Genel müdür:

— Beyefendiyi kredi işleri şube müdürüne götür, bilgi versin... Hem de adamakıllı bilgi versin... dedi.

Boşluk Müdürü, şube müdürünün yanına gitti. Şube müdürü bir saat anlattı, yarım saat yönetmelik okudu, tekrar bir saat kanun tefsir etti, ama Boşluk Müdürü:

— Anlamadım efendim, dedi.

Usanmadı şube müdürü, nasıl olsa genel müdürünün emri vardı, tuttu baştan, maddeleri okudu, baştan yönetmelikleri bizzat Boşluk Müdürüne okuttu, bizzat karşılıklı kanunları tefsir ettiler, ama yine anlamadı Boşluk Müdürü... O günü, paydos edildi, ikinci günü sil baştan yaptılar... Üç gün sonra Boşluk Müdürü, kredi işlerinde, kanunların ve yönetmeliklerin öyle boşluklarını öğrenmişti ki, bizzat yetkili ağızdan, artık bu konuda nice mali müşavirler, nice muhasebeciler, nice banka müdürleri eline su dökemezlerdi...

Demek ki Hayri beyi şikâyeti tümden boşunaydı. Hayri beyin kredi alma şekli kanunların boşluğuna tıpatıp uygun olup, bu işte hiçbir kanunsuzluk olmadığı gibi, Hayri bey memleketin ekonomisine katkıda bulunduğundan ayrıca eli öpülecek, hatırlı bir iş adamıydı...

İstanbul'a geldikten sonra da boş durmadı. Borçlar Kanunu, İflâs Kanunu, bu arada bununla ilgili ne kadar kanun ve yönetmelik varsa topladı topladı, kapandı odasına... Şöyle altı ay içinde, ne genel müdürün, ne de şube müdürünün aklına gelemiyecek, bulup ortaya çıkaramıyacak öyle boşluklar yakaladı ki kanunlardan yönetmeliklerden, bunları bir bir genel müdüre yazdığında, hepsine de ayrı ayrı teşekkür cevabı aldı...

Aradan çok geçmedi, bir gün bir baktı ki kendi caddelerinde, yeşil saha üzerinde sekiz katlı bir apartmanın inşaatı başlamış... Şaştı kaldı Boşluk Müdürü:

— Ulan aman, bu nasıl iştir? dedi.

Gerçi inşaatın içine dek girdi ama, paydos saati olduğu için kimseyi bulamadı. Yine sabaha dek gözüne uyku girmedi:

— Yahu vallahi billâhi olamaz, diyordu.

Zor etti sabahı... Daha işçiler yeni başlamışlardı ki çalışmaya, giriverdi inşaat sahasına:

— Bana müteahhidi gösterin, dedi.

— Buyrun, dedi bir adam, benim.

— Kardeşim burası yeşil saha, siz nasıl inşaat kondurursunuz?

Adam, hemen ilk baştan bozuk çaldı:

— Sen kimsin, ne karışıyorsun? dedi.

— Ben vatandaşım anladın mı arkadaş?

— Vatandaşsan vatandaşlığını bil. Biz bu sekiz katlı apartmanı elbette sadece kendimiz için yapmıyoruz, vatandaş için yapıyoruz...

— İyi ama, yeşil sahadan da vatandaş yararlanacaktı...

Adam, elinin tersiyle itti Boşluk Müdürünü:

— Haydi be sen de, dedi, hangi taş büyükse başını oraya vur!...

Demek öyleydi ha... Kalktı gitti belediyeye, orada fen işlerine çıktı:

— Yahu kardeşler aman, bizim caddede, yeşil saha içerisinde sekiz katlı bir apartman!...

— N'olmuş yâni, dediler, o bina kanuna uygun olarak yapılıyor.

— Yahu nasıl kanuna uygun olarak yapılır?

— Öyleyse yönetmeliğe uygun olarak yapılıyor.

— Yahu memlekette bir imar plânı, imar kanunu var...

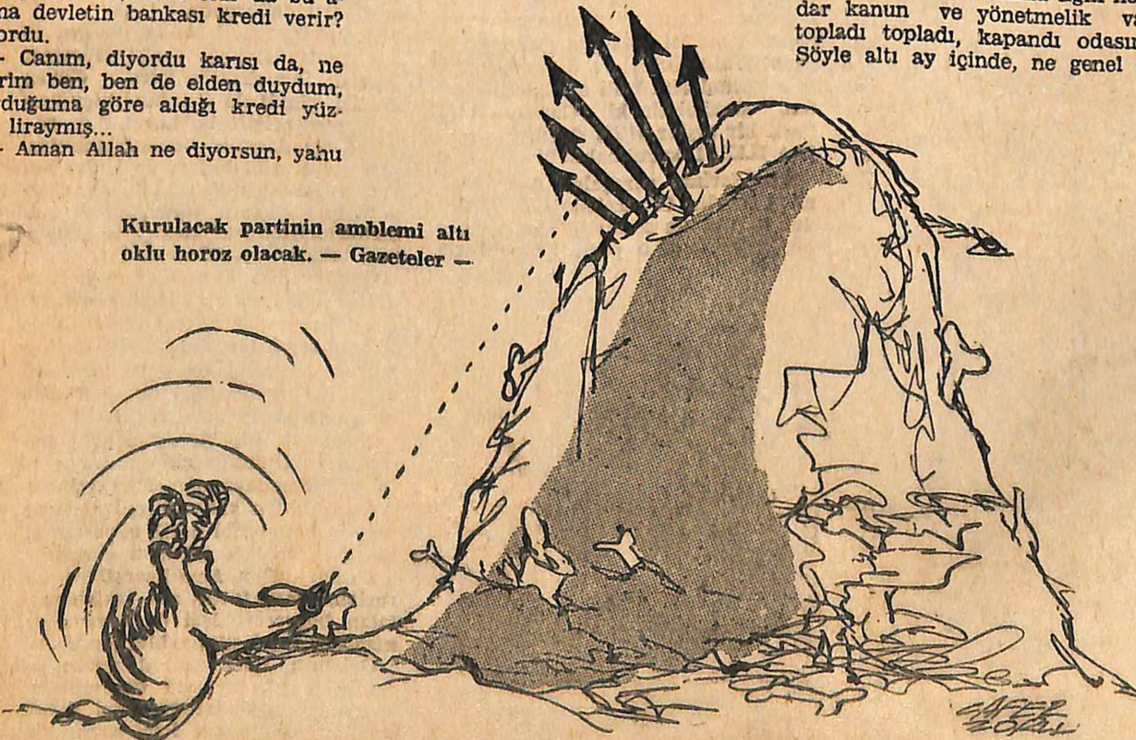
— Eee, dedi, bir ilgili, fazla kafa ütüledin, imar mimar, gidersin imar bakanlığına şikâyet edersin olur biter...

Elbette giderdi Boşluk Müdürü, yoksa gözlerine uyku girmez, dar gelirdi ona yumuşacık yataklar... Atladı yine otobüse tuttu Ankara'nın yolunu. Buldu yine ilgili müdürleri!.. Sağolsunlar, vatandaşım dedikten sonra gereken ilgiyi de gösterdiler... Boşluk Müdürü için yeni bir konuda, yeni bir kurs, yeni bir seminer başlamıştı. Bu imar işi kredi işine de benzemediği için, ancak kanunların ve yönetmeliklerin boşlukları, Boşluk Müdürüne tam bir hafta içerisinde anlatılabildi...

Haa demek ki o kendini kolundan tutup, inşaatından dışarıya atan müteahhit yerden göğe haklıydı. Adam yeşil saha üzerinde kurduğu binayı, kanunlara, yönetmeliklere göre inşa ediyor ve vatandaşın hizmetine sunuyordu. Değil kızmak, adamcağız inşaata etek dolusu para dökerek, bunu vatandaşın hizmetine sunduğu için eli öpülecek insandı...

İstanbul'a geldikten sonra yine kapandı odasına... İmar Kanununu, İskân Kanununu, her türlü belediye yönetmeliklerini, belediye fen işleri tutanaklarını, encümen kararlarını bir bir inceledi... Elbette kolay olmadı bu iş, tastamam bu konuda bir yıl çalıştıktan sonra, sık sık İmar Bakanlığına mektuplar yazdı, sık sık belediye başkanlığına, belediye fen işlerine uğrayarak, onlara öteki boşluklar hakkında bilgiler verdi. Her seferinde de, fen işleri müdürü, Boşluk Müdürünün boynuna sarılarak:

— Hay Allah senden razı olsun yahu, bak biz bu boşluğu bilmiyorduk, dedi.

Kurulacak partinin amblemi altı oklu horoz olacak. — Gazeteler —

«Horoz ölür, gözü çöplükte kalır!»

Ankara'dan da her seferinde teşekkür mektupları aldı... Artık Boşluk Müdürü, imar işleri kanun boşluklarını bilmede, bir numaralı adam olmuştu...

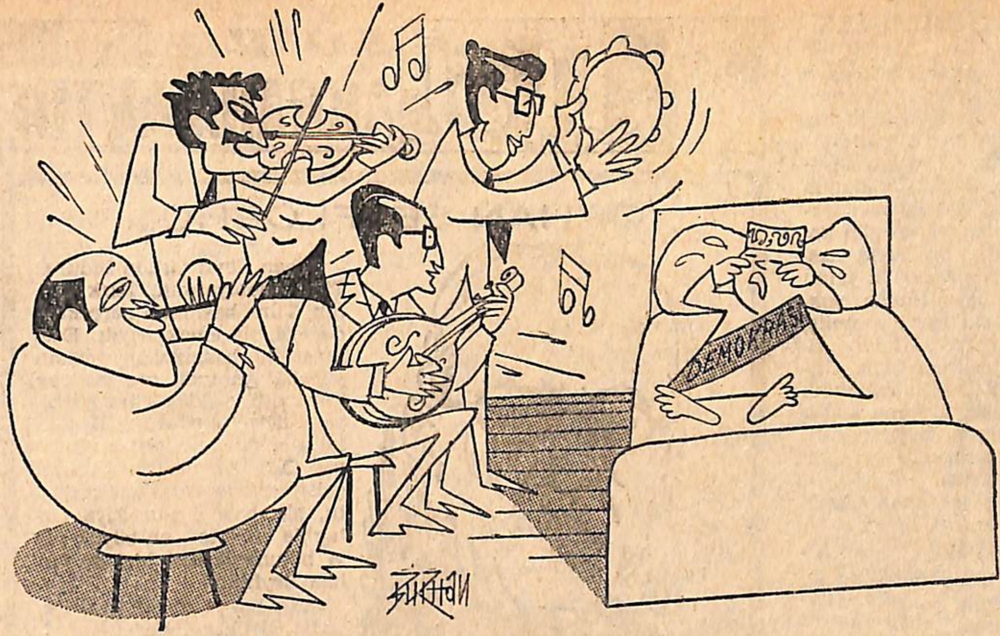
Sonra bir ara, yolsuz bir ithalât işine aklı takıldı... Evet kanunsuzdu bu ithalât işi. Fakat, yetkililer ona, bu ithalât kanununun da boşluklarının bir kısmını öğrettiler. Ama kendi de boş durmadı, mesleğinde dev adımlarla ilerleyerek, tüm kanun boşluklarını öğrendi...

Yılmadı Boşluk Müdürü, nerede bir kanunsuzluk gördüyse, bir vatandaş olarak yakasına yapıştı, sonuna dek kovaladı, sonuna dek götürdü... En sonunda da kendine yepyeni bir meslek edindi, BOŞLUK MÜDÜRÜ... Şimdi o, tüm kanunların boşluğunu herkesten iyi biliyordu...

Hattâ günahı söyleyenlerin boynuna, bizim Boşluk Müdürüne, sık sık bakanlıklardan da yazılar geliyordu:

«Sayın Boşluk Müdürü, biz şu işin içinden çıkamadık, acaba çıkmamızı kolaylaştıracak, bir kanun boşluğu için bize yardımda bulunur musunuz? Derhal cevabınızı bekliyoruz, aceledir» diye...

Muzaffer İZGÜ

— Parti liderleri sünnet düğünlerine rağbet ediyor. —

Dörtlükler

DIŞARDAKİ İŞÇİLERİMİZE

Oynanan oyunları seyrediyoruz bizler;
Biliriz kimler kuru, kim yiyip de semizler...
Kendiniz şirket kurup işletin paranızı;
Yoksa özel sektörce iç olacak dövizler...

HALİL TUNÇ

Lokmalar boğazlarda kalır bir gün yutunca,
Lânetlendi Halil Tunç işçileri tutunca,
Topuyla, tüfeğiyle bir oldu özel sektör
Ver yansın ediyorlar Senatör Halil Tunc'a...

ASFALT OSMAN GEL ARTIK!

Asfalt, seni tanıyan ve bilenler bekliyor;
Sözlerine, esprine hep gülenler bekliyor...
Dostların, ahbapların çatalı elde kaldı;
Boğazın iyileşsin ne şölenler bekliyor...

KEMAL SATIR

Partiden ayrılanlar yürekleri dağlatır,
Kimi duygulandırır, kimi ise ağlatır...
Altı Ok'a sığınan dövüşçü horozuyla
Parti kurup meydana çıkacak Kemal Satır...

YAN ÖDEME

Et, süt, balık, yumurta girmez oldu mideme;
Keşke dolgun maaşlı olsaydım bir hademe...
Çıkıyor, çıktı derken bu cilveden usandık;
Dönmeden ben dedeme, verilsin yan ödeme!

ODACI

Cehalet korkulu düş, öğrenim buruk acı;
Okulda okuyanlar kimden olsun dâvacı?
Üzülmesin yurttaki mühendisler, mimarlar;
Başbakan olmazlarsa olurlar bir odacı...

ET SORUNU

Et alıp da pişirmek değer mi hiç zahmete:
Perdede Feri Cansel, Figen Han, Meltem Mete...
Kasaplar fiyatları arttırdıkça arttırsın
Baldır bacak, göğüsle gözümüz doydu et'e...

DİDİ

Fenerbahçe bu yıl da sezona hızlı girdi;
Göztepe'yle Erzurum onu dize getirdi...
Bozuk paralar gibi bakmadan gözyaşına
Ziya ile Fuat'ı harcasın kara Didi...

MİNE MUTLU'YA BOYKOT

Filimci boykot etmiş demek Mine Mutlu'ya;
Revâ mı solistlerden çekmek Mine Mutlu'ya...
Söyleyin fırıncıya bâri oldu olacak:
Aç bıraksın, vermesin ekmek Mine Mutlu'ya...

YEŞİLÇAM'DA KOVBOY FİLMİ

Yeşilçam yönetmeni gelir mi hiç şakaya;
Kovboy filmi çevirir şimdi arka arkaya...
Memurdan yaya kovboy, karısından sevgili,
Esnaftan kötü adam... Döndük Amerika'ya...

İLÂÇ SORUNU

Kiminin otosu var, kimi ise araçsız;
Kimimiz dişsiz kaldı, kimimiz kaldı saçsız...
İlâç sorunu eğer hemen çözümlenmezse
İlgili der: «Hastalar kalacaktır ilâçsız...»

UYGAR HOLLANDALI'YA

Hollandalı, Türk'lere yaptığın neye sığar?
Göklerdeki İsa'dan başına lânet yağar...
Tekrar hatırlatalım, ne demiş Mehmet Âkif:
«Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar...»

GÜNEŞ BİLE PATLADI

İnsanoğlu ne güldü, ne şöyle rahatladı;
Ne de sabrı taşarak çatır çatır çatladı...
İnsanın hemcinsine ettiğini gördükçe
Dünyaya bakıp bakıp güneş bile patladı...

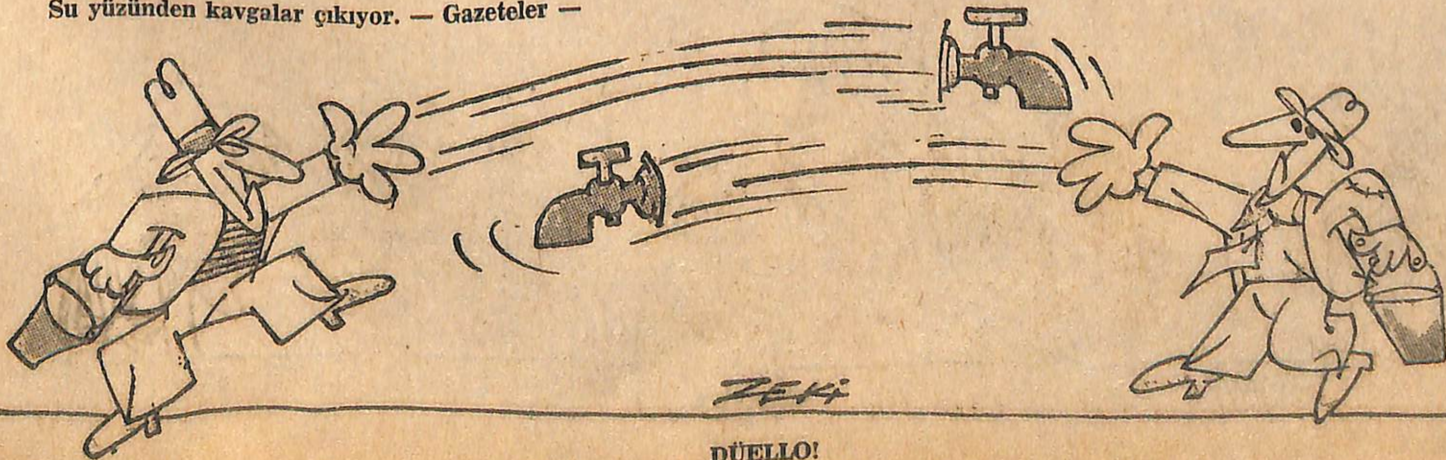

FÜRUZAN'A

Öyküde anlamsız'ın öterken borazanı,
Bir kapalı kutuydu öykücünün azanı...
Parasız Yatılı'yla hepsi yattı uykuya,
Rahattır Sait Faik... Kutlarım Füruzan'ı!

Mukadder ÖZAKMAN

Su yüzünden kavgalar çıkıyor. — Gazeteler —

DÜELLO!

Dörtlükler

DIŞARDAKİ İŞÇİLERİMİZE

Oynanan oyunları seyrediyoruz bizler;
Biliriz kimler kuru, kim yiyip de semizler...
Kendiniz şirket kurup işletin paranızı;
Yoksa özel sektörce iç olacak dövizler...

HALİL TUNÇ

Lokmalar boğazlarda kalır bir gün yutunca,
Lânetlendi Halil Tunç işçileri tutunca,
Topuyla, tüfeğiyle bir oldu özel sektör
Ver yansın ediyorlar Senatör Halil Tunc'a...

ASFALT OSMAN GEL ARTIK!

Asfalt, seni tanıyan ve bilenler bekliyor;
Sözlerine, esprine hep gülenler bekliyor...
Dostların, ahbapların çatalı elde kaldı;
Boğazın iyileşsin ne şölenler bekliyor...

KEMAL SATIR

Partiden ayrılanlar yürekleri dağlatır,
Kimi duygulandırır, kimi ise ağlatır...
Altı Ok'a sığınan dövüşçü horozuyla
Parti kurup meydana çıkacak Kemal Satır...

YAN ÖDEME

Et, süt, balık, yumurta girmez oldu mideme;
Keşke dolgun maaşlı olsaydım bir hademe...
Çıkıyor, çıktı derken bu cilveden usandık;
Dönmeden ben dedeme, verilsin yan ödeme!

ODACI

Cehalet korkulu düş, öğrenim buruk acı;
Okulda okuyanlar kimden olsun dâvacı?
Üzülmesin yurttaki mühendisler, mimarlar;
Başbakan olmazlarsa olurlar bir odacı...

ET SORUNU

Et alıp da pişirmek değer mi hiç zahmete:
Perdede Feri Cansel, Figen Han, Meltem Mete...
Kasaplar fiyatları arttırdıkça arttırsın
Baldır bacak, göğüsle gözümüz doydu et'e...

DİDİ

Fenerbahçe bu yıl da sezona hızlı girdi;
Göztepe'yle Erzurum onu dize getirdi...
Bozuk paralar gibi bakmadan gözyaşına
Ziya ile Fuat'ı harcasın kara Didi...

MİNE MUTLU'YA BOYKOT

Filimci boykot etmiş demek Mine Mutlu'ya;
Revâ mı solistlerden çekmek Mine Mutlu'ya...
Söyleyin fırıncıya bâri oldu olacak:
Aç bıraksın, vermesin ekmek Mine Mutlu'ya...

YEŞİLÇAM'DA KOVBOY FİLMİ

Yeşilçam yönetmeni gelir mi hiç şakaya;
Kovboy filmi çevirir şimdi arka arkaya...
Memurdan yaya kovboy, karısından sevgili,
Esnaftan kötü adam... Döndük Amerika'ya...

İLÂÇ SORUNU

Kiminin otosu var, kimi ise araçsız;
Kimimiz dişsiz kaldı, kimimiz kaldı saçsız...
İlâç sorunu eğer hemen çözümlenmezse
İlgili der: «Hastalar kalacaktır ilâçsız...»

UYGAR HOLLANDALI'YA

Hollandalı, Türk'lere yaptığın neye sığar?
Göklerdeki İsa'dan başına lânet yağar...
Tekrar hatırlatalım, ne demiş Mehmet Âkif:
«Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar...»

GÜNEŞ BİLE PATLADI

İnsanoğlu ne güldü, ne şöyle rahatladı;
Ne de sabrı taşarak çatır çatır çatladı...
İnsanın hemcinsine ettiğini gördükçe
Dünyaya bakıp bakıp güneş bile patladı...

FÜRUZAN'A

Öyküde anlamsız'ın öterken borazanı,
Bir kapalı kutuydu öykücünün azanı...
Parasız Yatılı'yla hepsi yattı uykuya,
Rahattır Sait Faik... Kutlarım Füruzan'ı!

Mukadder ÖZAKMAN

50 YILIN AKBABA ANTOLOJİSİ

DERLEYEN: KUDRET SİNAN

UYKU SERSEMLİĞİYLE

Karısı uyanır uyanmaz onu da yataktan kalkmaya zorladı. Halbuki Zeki Bey en azından yarım saat yatakta uyku sersemliğini dağıtmadan kalkmazdı. Beyninin, vücudunun alıştığı bu istirahata ihtiyacı vardı. Böyle olmazsa bütün gün kafası davul gibi şişer, âdeta hasta olurdu. Ama ne var ki bunu karısına anlatmaya imkân yoktu. Her türlüsünü tecrübe etmiş, tatlı söylemiş, sert söylemiş, rica etmiş yine de onu buna alıştıramamıştı. Yataktan kalkmadı mı kavga hazırdı. Akşama kadar süren bir dargınlık başlar; karısı yalnız başına çayını içer, yüzüne bile bakmazdı.

O sabah yine erkenden Lâmia karyolanın başucuna geldi:

— Haydi Zeki, kalk.

— Kuzum biraz müsaade et, şimdi kalkacağım.

— Hayır olmaz.

— Rica ederim.

— Kalk diyorum!...

— Sen çayı hazırla, ben de hemen birazdan geliyorum.

— Çay hazır. Pervin ekmeği kızartmış, her şey hazır, kalk...

— Uykumu alamadım.

— Beni kızdırıyorsun.

Kavga başlayacaktı. Zeki Beyin aklına şeytanca bir fikir geldi. Derhal yataktan kalktı. Pervin masayı düzeltmekle meşguldü. Lâmia arkasını dönmüş, dolfeden tabakları alıyordu. Bir saniye kadar tereddüt etti. Sonra bütün kuvvetiyle Pervin'in boynuna atılarak yanaklarından şiddetle öpmeye başladı. Hizmetçi kız şaşırmıştı. Fakat karısı, ne olduğunu anlamak için başını çevirdiği zaman müthiş bir çığlık kopardı. Zeki Bey son derece mâsumca bir tavırla:

— Affet karıcığım, uyku sersemliğiyle şaşırdım hizmetçiyi sen zannettim, dedi.

Lâmia verecek cevap bulamadı.

* * *

Ertesi sabah karısı kalktığı zaman Zeki Bey doğruldu, o da kalkmaya hazırlandı. Fakat karısı hemen onu tekrar yatırdı:

— Daha hiçbir şey hazır değil, hele sen yat!...

— Zararı yok, kalkayım.

— Hayır, hayır. Uykunu alamıyor, rahatsız oluyorsun. Benim de birçok işim var. Sen istediğin zaman kalk, sakın rahatsız olma haa!...

Zeki Bey yorganı başına çekip kendi kendine bir süre güldükten sonra, evlendiği zamandan beri mahrum kaldığı sabah keyfine daldı. İlk günün şerefine tam bir saat gerine gerine yatağında kaldı.

ORHAN SEYFİ ORHON

Orhan Seyfi Orhon öldü. O Türk edebiyatının, Türk dilinin, Türk basınının gerçekten değerli bir emektarıydı. Edebiyat ve basındaki yerinin yüceliği yanında ona en çok Türk dili, çağdaş Türk edebiyat dili minnettardır. Bugünkü arı, duru ve temiz edebiyat dilimizin oluşmasında ve gelişmesinde —çok yakın dostu, akrabası Yusuf Ziya Ortaç ile birlikte— en büyük payı bulunanlardan biri de Orhan Seyfi'dir.

«Akbaba» yı Yusuf Ziya Ortaç'la birlikte o kurmuştu. İki yakın dost ve akraba bu dergiyi iki yıl aralıksız birlikte yürüttüler. 1924 yılında Orhan Seyfi Akbaba'dan ayrılıp «Papağan» ı çıkarmaya başladı. Bunu edebî, mizahî ve siyasî daha birçok dergileri izledi. «Akbaba» bir ara yayınına ara vermişti. 1935 yılında Ortaç'la Orhon yine elele, başbaşa vererek Akbaba'yı yeniden çıkarmaya başladılar.

Orhan Seyfi Orhon'un Akbaba koleksiyonlarında manzum mensur, biribirinden güzel bini aşkın mizah ürünleri bulunmaktadır. Büyük değerimizin önünde saygı ile eğilir, kendisini rahmetle anarken —Akbaba Antolojisi sayfasında kendisine daha önce yer verilmiş olmakla birlikte— bu kez anısını tazelemek ve yaşatmak amacıyla ona yeniden bir sayfa ayırmayı bir şükran borcu bildik.

MESLEK SAHİPLERİ

Bir bakkal var adı Lefter, ne de güzel tutar defter;
Veresiye isteyene: «Bıktım artık, çekil, öf...» der.

Bir aşçı var usta gayet, herkese eder riayet;
Vay haline müşterinin «Pilâv yağsız» derse eğer.

Bir sütçü var İsparta'lı, sütçülerin en partalı;
Suyla besler alimallah, havada uçan kartalı.

Bir çaycı var Selmas'lıdır, gönlü bir parça yaslıdır;
Bardakları duman duman, çay ibriğiyse paslıdır.

Bir sucu var müşteriye, Terkos satar Çırçır diye;
Şeytan dürter: «Al bardağı, vur kafasına kır..» diye.

Bir dişçi var çene kırar, tekrar gitsen yine kırar;
Hem de gayet maharetle.. Özene bezene kırar.

Bir kaptan var tornistansız, döner geriye apansız;
Zavallı köprü dalgınken, avlayıverir kapansız.

Bir şair var çok sempatik, kafiye avında atik;
Bu dert yüzünden tutar da koca çizmeye der: Patik.

Bir muhbir var Son Saat'te, ona malûmdur her madde;
Haber alır, gökyüzünde açılsa bir iki cadde.

Bir âlim var gayet derin, herkesten alır aferin;
Usturası gayet hafif, kalfasıdır berberlerin.

MAYIS DÜŞÜNCELERİ

Mollaların sarığını bozan, softaların cübbesini havalandıran Mayıs rüzgârı yine esiyor ve genç gönülleri baygın kokusuyla kendinden geçiriyor.

Kırmızı ateşli dudaklarda öpücük sesleri, aşk fısıltıları işittikleri zaman kulaklarını tıkayanlar, onlara değil, bahara kızmalıdırlar. Yazarların kalemindeki çapkın nükteler, şairlerin mısralarında baştan çıkartıcı imâlar sezenler de bahara kızmalıdırlar. Hele ki Mayıs ayı... Bu fettan mevsimin insanı en çok baştan çıkartıcısı, en cazibelisi, en kışkırtıcısıdır. Kırlarda çiçeklenmiş bir erik ağacının altında, papatyaların süslediği yeşil bir setin kenarında kendilerinden geçmiş sevdalılar eğer bazı mâsum günahlar işliyorlarsa, işte bütün bunlar o Mayıs ayının başının altından çıkmaktadır.

Mayıs biraz da şûh tabiatlı kadınlara benzer; onlar gibi fazla renkli, fazla süslü görünür. Çevresinde oyun eğlence eksik olmaz. Ancak, gençlik ve güzellik gibi, onun da ömrü kısadır. Fırsat gibi o da çabucak geçer. İnsanların hayatı ile oranlanırsa bu ay tam bir gençlik çağıdır. O halde bu zamanını yaşayışın tadını almadan geçirenlere yazıklar olsun; çünkü ondan sonra gelecek devletlerin hiç değeri yoktur.

Vaktiyle ömrü yoksulluk içinde, rutubetli medrese köşelerinde geçen, her nimete uzaktan yutkunarak ihtiyarlayan bir softa, nihayet bir gün kazasker olmuş. Konaklar, çiftlikler, cariyelere konmuş. Bir gece yine sabaha kadar öksürüp tıksırdıktan sonra abdesti sıkışmış. Küçük şeyini etmek için dışarı çıkarken bakmış ki biribirinden güzel, biribirinden genç yedi sekiz cariye sofadaki yumuşak döşeklere sere serpe, açık saçık uzanmışlar, uyuyorlar.

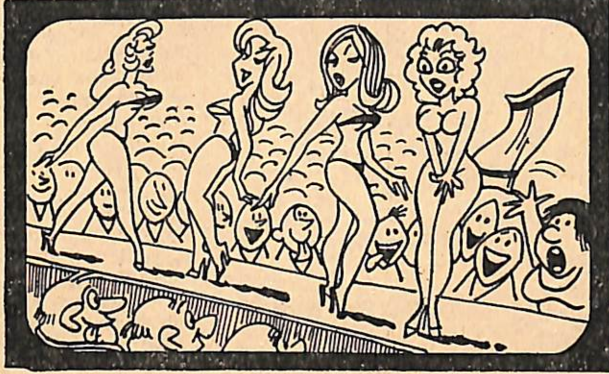
İhtiyar kazasker uzun uzun onlara bakmış. Sonra eteğini kaldırıp küçük şeyini birer birer hepsinin üstüne salmış. Bunu gören kalfalardan biri uyanıp, şaşkınlık içinde, ne yaptığını sorunca ihtiyar başını üzüntüyle sallayarak:

— Ne yapacağım, demiş. Yetmişinden sonra gelen ve artık hiçbir işe yaramayan devletin üstüne şey ediyorum!...

Akbaba Televizyon

GÜZELLİK YARIŞMASI

SAYIN AKBABA Televizyon seyircileri, okuyucuları... AKBABA Televizyon özel bir güzellik yarışması düzenlemiş bulunuyor. İlk eleme, orta eleme, son eleme, final filân yok... Müracaat eden hanım kızlarımızın aylar evvelden resimlerini de yayınlamıyoruz. Vaktimiz dar olduğundan, (yerimiz) önce tuvaletli sonra mini etekli elbiselerle, daha sonra mayolu geçit resmi de yaptırmıyoruz. Bizim adaylar bunları üstüste giyip gelecekler. Tuvaletli geçitten hemen sonra birer birer çıkarıp mayolarını filân gösterecekler... Jüri, acele oy verecek... Biz bu işi uzun derin yayına bırakmadan bir defada bitireceğiz.

Muhterem jüri üyeleri ülkemizi dünya çapında tanıtmak amacında olan kızlarımızın yalnız güzellik değil aynı zamanda kişiliklerine de önem verdiklerinden kendileriyle sohbet yaparak bu yönden de not verecekler...

Şimdi, jüri üyelerini tanıtıyoruz:

Fesliğen İlkokulu öğretmeni sayın bayan İlmiye Tümkültür... (Alkışlar).

Tanınmış roman yazarı Fikri Satmaz... (Alkışlar).

Güzellik enstitüsü sahibesi ve estetik uzmanı Hatice Haknem... (Alk...)

Bale öğretmeni Şâyeste Aksak... (Alk...)

Gazeteci Muvaffak İçerdençıkmaz... (.................)

Değerli politikacı Mahir Açıkgöz... (Coşkun alkışlar).

Nisaiye mütehassısı Zihni Hemenanlar... (Erkek seyircilerden ses yok, hanımlar büyük tezahürat göstererek alkışlıyorlar). (Kulağıma bir kaç «yuuuuh» sesi de geldi ama neyse size söylemem garip olur...)

Kızlarımız geliyor... (Erkekler ayakta alkışlıyor).

Seyircilerden bir hanım «Altı numaraaa» diye bağırdı... Herkes şaşırdı. Ortalık karıştı... «Sana ne oluyor hanım, burada jüri var!» «Daha yarışma şimdi başladı», «Susalım!» seslerinden sonra mesele anlaşıldı. Meğer hanım, tuvaleti seçermiş...

«Kaç paraysa vereceğim!» diye tutturdu. Bir başka hanım:

«Hayır, o tuvalet benim olacak!...»

— 1000!...

— 2000!...

— 3000!...

«Durun hanımlar. Müzayede filân yok!» diye müdahale ettiler. Her iki hanım da sinir krizleri geçiriyor, «İlle benim olmalı» diye ağlaşıyorlar...

Neyse hanımlar yatıştırıldı. Her biri tuvaletin diğerine satılmayacağına dair teminat aldıktan sonra yerlerine oturdular.

Aday kızlarımız jüri masasının önüne geldiler. Çeşitli kültür sualleriyle ilk notları veriliyor... Sualleri tek tek veremiyoruz... Yalnız, kulağımıza:

— 7 kere 8 kaç eder?

— Firkat adlı son eserimi okudunuz mu?...

— Kaç aylık?... gibi karışık sesler geliyor...

Bu fasıl bittikten sonra, hazin bir tabloya şahit oluyoruz... Kızlarımız biribirlerine sarılıp hüngür hüngür ağlayarak iyi şans temennisinde bulunuyorlar:

— Senin hakkın...

— Hayır, senin...

— Olmaz... Onun... gibi sesler.

Aaaa... Bir sinirli hanım daha seyirciler arasından fırladı:

— Sussana kızz... Sen değil misin evde, «Mutlaka ben kazanırım. Hepsi suratsız, diyen?...

Bu sefer bir başka hanım ayağa kalktı... «Suratsız senin kızın. Ne karışıyorsun cadaloz!...» diyor. Eyvah.. iki kızın anneleri kavgaya tutuştular. Takdimci arkadaş gene bir espriyle (!) ortalığı yatıştırmaya çalışıyor:

«Hanımlar, asıl siz bu müsabakaya girmeliydiniz... Bu güzellikle ikiniz de birinci olurdunuz. Kavgaya ne lüzum var?...» diyor.

Bu sırada güzeller, tuvaletlerini çıkarıp mini etekli elbiseleriyle kaldılar. Jüri, harıl harıl oy veriyor. Yürüyorlar... Kulağıma «İki aylık var bu...» gibi bir ses geldi... Neyse... Şimdi elbiseler de çıktı... Eyvaaah... Eyvaaahh... Bir kaza oldu her halde... Adaylardan biri mini elbisesini çıkarırken bikinisini de... Şeeey... Düşürdü. Kazara... İsteyerek yapmaz ya, kaza canım... Kaza... Annesi ringe havlu attı... Amaaan şaşırdım, şeey pardon... Podyuma tabii... Ring de nereden çıktı? Biraz afalladım da... İzhar-ı rey gibi olmasın ama bu kız her halde birinci olur. Ben zaten jüriden değilim... Öhhööö... Evet, şimdi güzellerimiz bikini mayolariyle biri de anasının attığı havluyla son geçitlerini de tamamladılar. Jüri not vermeye devam ediyor... Geçit bitti... Jürinin kararını bekliyoruz.

Eyvaaah... Gene eyvah ki, eyvah!...

Jüri masası tekme tokat biribirine girdi... 7 üyeden biliyorsunuz üçü hanım... Dört de erkek var... Bu dört erkekten yalnız sayın politikacı Mahir Açıkgöz kavgaya karışmıyor... Kazaya uğrayan kıza rey veren diğer üyelere üç hanım birden saldırdılar. Çantalarını, önlerindeki su bardaklarını kafalarına geçirdiler. Birinde şemsiye de var... Erkek cephesi yenik...

Aaaaa!... Bu sefer de erkekler kendi aralarında yumruklaşıyor. İçlerinden biri 9 numaranın... Şeeey... Yakın arkadaşıymış. İskemleler de havalandı... Diğerleri havluluya oy verirken kadın cephesinin hücumu karşısında vazgeçtiler ama, şimdi de 9 numarayı tutan jüri üyesini pataklıyorlar.

— Ben ona rey mi verdirirmişim? Beni yüzüstü bırakmıştı...

— Ben de verdirmem. Sepetlemiştim. Şimdi barışmak istiyorum sanır...

— Vermem... 3 aylık olduğu kesin... Ve de verdirmem.

— Yahu vurma kardeşim... Yolu nasıl olsa sana düşecekti... Ben de başkasına götürmezsem...

Çeşitli sesler biribirlerine karışıyor sayın okuyucular. Kesin sonucu alabilirsek size de bildiririz. Hoşça kalın şimdilik...

Yaman KORUR

TELE — HABERLER

ÖNCE özetler:

«Şişelere mantar tıkama uzmanı 176 kişilik heyet; dost ve de kardeş Hoşafistan ülkesine tetkik seyahatine gitti.»

«Mozkamimbo liderleri biribirlerini kestiler. İdareyi yamyamlar ele aldı...»

«Şambabiya'da anarşistler mezbahayı bombaladılar. Celepler ve kasaplara kabzımallar da destek olunca linç edildiler.»

«İstanbul Belediyesi, zam taleplerini kabul etmediği takdirde, tulumba tatlıcıları, tulumbacılığa başlayarak itfaiyeyi boykot edeceğini açıkladı... (İşin tadını kaçırmayın) diye demeç veren tulumba tatlıcıları sendikası genel başkanına, yetkililer, (Tatlısı çıkınca geriye kalan tulumbaya suyu siz zor bulursunuz) cevabını verdiler...»

«Kadın Haklarını Koruma Cemiyeti süpürge sopalarının boylarının uzatılmasını istiyor.»

«Liseli öğrenciler; öğretmenlerine yaptıkları şakalar göz önüne alınarak kendilerinden (İşletme vergisi) kesilme kararını protesto amacıyla bir gösteri yürüyüşü düzenleyecekler...»

«İlâç fiyatlarının bir kısım ilâçlarda aşırı derecede artması, bir kısmında ise ucuzlaması üzerine demeç veren ilgililer, vatandaşların (ucuz ilâçla tedavi edilebilecek hastalıklara yakalanmaları) tavsiye etti.»

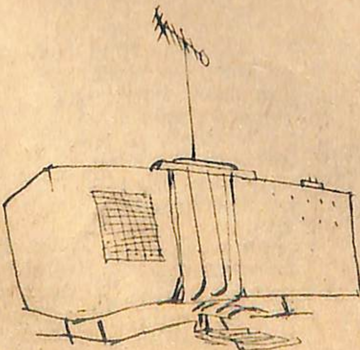
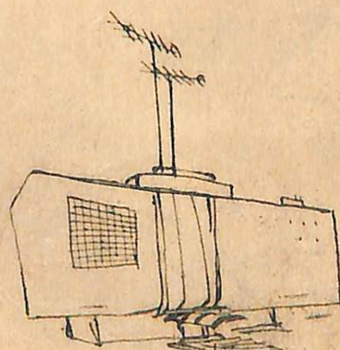
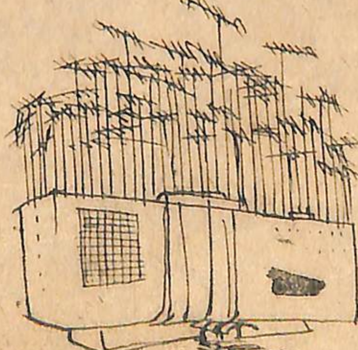
«................. Partisinin Genel Başkanının kızkardeşinin kocasının baldızının yeğeninin amcasının oğlunun arkadaşı Muş'a gitti...»

Şimdi haberler:

....

....

Sayın dinleyiciler.. şehir şebeke cereyanındaki bir arıza dolayısiyle yayınımıza ara vermek mecburiyetinde kaldık. Özür dileriz... (İyi olmadı mı?)

Yazısız

İsveç'te Zam Almak...

Yalçın KAYA

USTABAŞI Erik:

— Anlıyorum, dedi, eline geçen para az. Fakat bu konuda ne ben bir şey yapabilirim, ne de firma... İsveç'te toplu iş sözleşmesinin çizdiği sınırlara dokunmak imkânsızdır.

— Öyleyse, dedim, işi bırakacağım. Bu para yetmiyor.

— Dur, acele etme. Önce kısım şefiyle konuş bir.

Kısım şefi Ahl:

— Şüphesiz az para alıyorsun, dedi. Bunu kimse inkâr edemez. Ancak kabahat bizim değil. Sözleşme böyle istiyor.

— O zaman çıkarım, dedim.

— Yok yok, bir de müdürle konuş.

Müdür Lindmark:

— Bay Kaya, dedi, sizden pek hoşnuduz. Yalnız istesek de bir şey yapamayız. Elimiz kolumuz bağlı. Siz, bize değil, sözleşmeye kızın.

— Öyleyse benden bu kadar. Ayrılıyorum.

— Bunu hiç arzulamayız. Keşke engel olabilsek... Bu arada istifa dilekçenizi ustabaşına verdiğiniz andan itibaren iki hafta daha çalışmak zorunda olduğunuzu hatırlatmak isterim. Ümit ederim ki, bu iki hafta zarfında fikrinizi değiştirirsiniz.

Ustabaşı, elimdeki dilekçeye üzülerek baktı:

— Niye ama, niye?!. Öbür işyerleri daha başka mı sanıyorsun?

— Olsun, şansımı denemek istiyorum. Yüz kron zam yapsaydınız kalırdım.

Gözlükleri burnunun üstüne düştü. Şaşkınlık içinde sordu:

— Ay sen zam mı istiyorsun?

— Zam istiyorum ya. Kaç gündür başçavuşun beygiri mi kişniyor?

— Yahu söylesene!

Üçyüz altmış derecelik dönüşünün ve zam dileğimi ilk defa duyuyormuş gibi davranışının sebebi, istifada kararlı olduğumu görmesiydi. Bunlar ne şeydir, ne şeydir!...

Böyle çabucak razı olacaklarını bilseydim, dilekçeyi çoktan burunlarına dayardım. Üstelik yüz kronla da yetinmezdim. Gerçi bu, Türk parasıyla üçyüz lira eder, eder ama, mümkünken fazlasını niye koparmayayım? Şimdi ne yapıp yapıp rakamı yükseltmeli. Sıcağı sıcağına... Zamanı geçmeden... Yalnız birden nasıl çark etmeli?...

— İkiyüz kronluk bir zam, durumumu şöyle böyle düzeltir, dedim.

— Yüz kron değil miydi?

— İkiyüz kron mu demişim? Dilim sürçmüş... Ben üçyüz kron dedim sanıyordum.

— Neyse ikiyüz, üçyüz... Meseleyi iyice düşündün mü?

— Düşündüm elbet. Ya dörtyüz kron zam, ya istifa...

— Hayır, istifan için söylemiyorum. Artık o, söz konusu değil. Ben zam için diyorum. Dörtyüz, beşyüz, her neyse... Yalnız iyi düşün. Vazgeçsen isabet edersin. Gel vazgeç! Yap bunu! Beni dinle... En iyisi, bir de Ahl ile görüş.

Vay be, herifler ne istersem verecekler!... Adam, ne kadar zam istediğimi bile unutmuş, «Dörtyüz, beş yüz, her neyse» diyor.

Saflık bende. Dörtyüzle kalınır mı hiç?!.

Kısım şefinin yanına çıktım. Afallamış gibiydi:

— Erik, senin zam istediğini söyledi. Doğru mu?...

— Doğru, dedim. Aylığımın altıyüz kron artmasını istiyorum.

— O bana dörtyüz mü, beşyüz mü, öyle bir şey dedi.

— Onun aklında yanlış kalmış olacak.

— İyi düşündün mü?

— Düşündüm evet. Ya bu zammı alırım, ya da ayrılırım.

— Yahu mesele o değil. Zam yüzünden seni kaçırmayız. Ama istemesen daha iyi. Gel inat etme. Dediğimi yap.

Tüh Allah, niye «Yediyüz, sekizyüz» demedim sanki?!. Verecekler birader, ne istesem verecekler. Dayatınca, çorap gibi sökülüyorlar.

Yüzsüzlüğe devam:

— Yalnız, dedim, altıyüz bu ay içindi. Gelecek ay yediyüz olmalı. Ekimde sekizyüz, Kasımda dokuzyüz.

— Oh oh oh ohhh!... Allahaşkına vazgeç!... Sözüme kulak ver. İstersen bir kaç gün daha düşün. Kasımda dokuzyüz ha?... Oh oh oh ohhh!...

— Eee, böyle! Yoksa işi bırakırım.

— Kardeşim, anlatamıyorum. Benim üzerinde durduğum şey, zammın miktarı değil...

Bak sen! Ben de kendimi kurnaz sanıyordum... İşte be sersem, iste! Bin, ikibin iste!

Dalmıştım. Ahl, müdürle konuşmamı söyledi.

Müdür, hayretini gizlemeye çalışarak:

— Zam istemişsiniz, dedi. Hem de kademeli olacakmış. Son olarak Kasımda dokuzyüz bulacakmış.

Sen öyle bil! Gözümü kırpmadan:

— Ama bu, dedim, direkt zam. Bir de yan zam istiyorum. Üçyüz kron.

— Affedersiniz, bunun önü, yanı mı var?

— İşte böyle! Olur olur, olmaz cl. maz. Ben de ona göre yapacağımı bilirim.

— Bay Kaya, şunu aklınızdan çıkarmayın: Bizce önemli olan, zam değil, sizin firmada kalmanızdır. Zam mam istemeseniz seviniriz tabii. Hem çok seviniriz... Hadi gelin, isteğinizi geri alın. Hadi, ne olur!

Allah Allah! Adamlar âdeta «Daha iste» diye yalvarıyorlar... Öyle mi?!. Görürsünüz siz.

— Bir şey daha var, bay Lindmark, dedim. Zammın öbür yanını söylemeyi unuttum.

— Nasıl öbür yanı?

— Hiçbir şey bir tek yandan ibaret değildir. Onun muhakkak bir de öbür yanı vardır. Benim dediğim, yan zammın öbür yanı. Yâni «öbür yan zammı».

— Böylesini ilk defa duyuyorum. O ne kadar olacak?

— Yan zam kadar: Beşyüz kron.

— Üçyüz değil miydi o?

— Hayır, altıyüzdü.

— Benim aklımda üçyüz kalmış.

— Yok değil, yediyüz.

— Kulağıma üçyüz gibi gelmişti de... Neyse, dediğiniz gibi olsun. Sekizyüz müydü?

— Hayır, dokuzyüzdü. Pardon pardon, bindi.

— Demek bindi. Bana hep üçyüzdü gibi geliyor.

— Belki ağzımdan yanlış çıkmıştır. Dediğim gibi, binbeşyüz olacaktı.

— Peki... Fakat acele etmeyip de bir düşünseniz bay Kaya... Lütfen...

— Baştan düşündüm.

— Bir de sondan düşünseydiniz. Belki o zaman zamda ısrar etmezdiniz.

— Yok, böyle iyi.

Elini uzattı. Tokalaştık.

— Zam için üzüldüm, kaldığınıza sevindim, dedi. Ancak sizden bir ricada bulunacağım: Aylığınızın artırılacağını iş arkadaşlarınıza söylemeyiniz. Bir sürü çirkin olaya sebep olabilir.

— Tabii tabii, söylemem.

Müdüre verilen bu sözü tutmak için insanın egoist, tam batılı bir insan olması gerekti.

Söylemez miyim?!. Onlar benim emek kardeşimdiler. Benimle birlikte yoruluyorlar, benimle birlikte ter döküyorlar ve birlikte «Pis yabancı!» diye benimle kavga ediyorlardı.

Kopardığım zammı ilk olarak fabrikanın 99 kiloluk temizlikçisi Erlandson'a söyledim.

— Zam mı istedin sen?... diye haykırdı.

— İstedim elbet. Haketmiyor muyum?

— Haketmiyorsun ya.

Yumruklaşmaya hazırlandım.

— Sen, dedim, sen hakediyor musun?

— Yooo! Haketseydim, isterdim.

David, Erlandson'dan duymuş olacak, öğleye doğru arkamdan alayla bağırdı:

— Hey kahraman, selâm sana!...

— Bak bozuşuruz David.

— Artık hapı yutman için kimseyle bozuşmana lüzum kalmadı. Zam aldın ya, yeter.

Yemekhanedeyken Fogelström kulağıma eğildi:

— Derhal çıldırma numarası yap! Yoksa bu zam, senin yedi sülâleni beller!

— Ne gibi?

— O kadar vergi ödeyeceksin ki, aylığın yetmeyecek. Bu yüzden her gün iki ayrı işyerinde çalışmak zorunda kalacaksın. O zaman ne olacak? İki işin geliri bir arada hesaplanacağından vergin daha da artacak. Ancak bir üçüncü işle vergi giderini karşılayabilirsin. 67 yaşına girdiğin günden itibaren de devleti emekliye ayırmakla ve her ay onun emekli aylığını tıkır tıkır eline saymakla yükümlüsün.

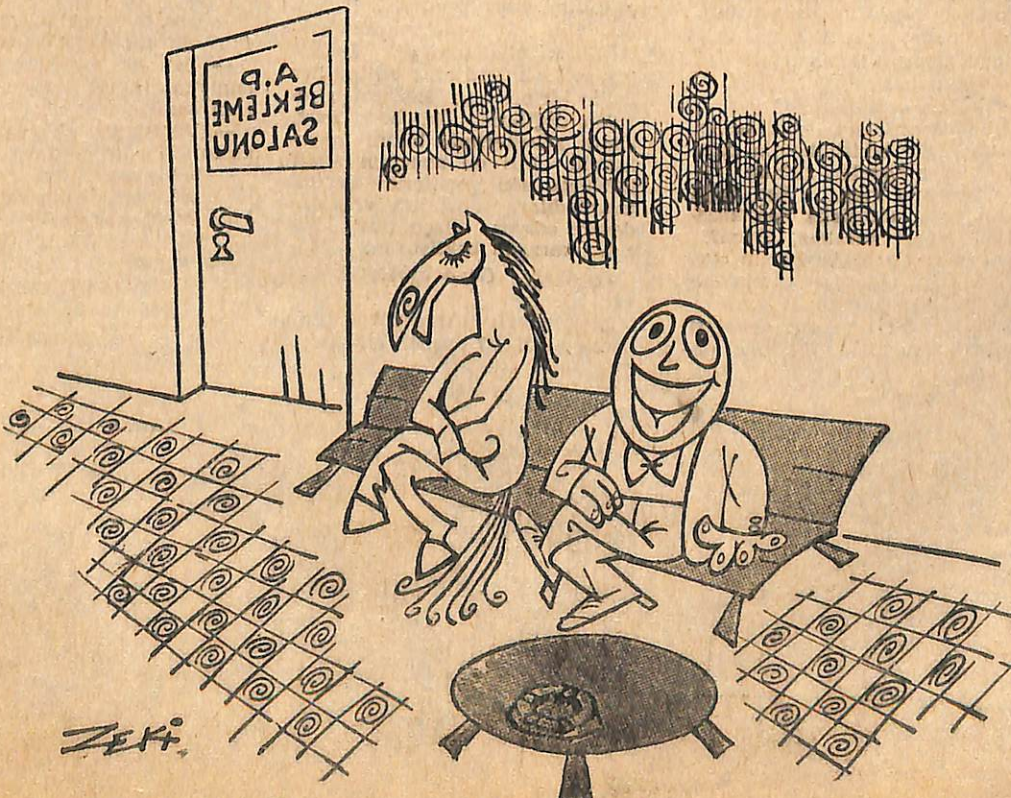
— İyi ama, işveren bunu bana niye söylemedi?

— Söyleyemez. Vergi kaçakçılığı ile suçlanır.

— Peki elime geçen parayı başka türlü nasıl artırabilirdim?

— Zamla olmaz o. İsveç'te gelir

— Demirel, «Seçimleri bekliyoruz» dedi. —

yükseldikçe vergi de yükselir. Bu, her ülkede biraz öyledir ama, İsveç'te her yerden fazladır. Eline çok para geçmesi için aylığının artması değil, azalması gerek. Fakat bu da imkânsız. Zira İşçi Sendikası kıyameti koparır. Toplu iş sözleşmesinin tesbit ettiği asgari ücretin altına inilemez.

— Niçin?

— Çünkü asgari ücretle gaye, bir işçiye insanca yaşayabileceği parayı vermektir.

— ?...

— !...

Başka çare yoktu. Masanın üstüne fırladım. Yemek tabaklarını tepemden aşağıya boşaltıp şıkır şıkır oynamaya başladım.

Fogelström göz kırpmak suretiyle bana devam etmemi bildirdi. Sonra salondakilere seslendi:

— Arkadaşlar, Kaya delirdi. Yardım edin de kendisini bağlayalım. Biri de koşup idareye haber versin.

Elbirliği ile beni masadan indirdiler. Bengtson adında bir arkadaş:

— Zaten zam istemesinden belliydi, dedi.

Yalçın KAYA

— Bekâret kemeri kullananlar artıyor. —

YELPAZE

Refik ERDURAN

GIDIKLAMADAN

★

Şu yakınmaya bir göz atın lütfen:

«Aman Yârabbi! İstanbul'umuza böyle ne oldu? Kalabalıktan tramvaylara girmek kabil değil ki! Toptan gülle çıkar gibi kendimi zorla bir vagona attım. Bu tramvaya girmek değil, ezilmek, üstbaş parçalamak... Ne oldu halkımıza Yârabbi? Bu her yeri dolduran kıyafetsiz, kaba, kötü dilli insan kalabalığı nereden geldi?»

İçinde tramvay lâfı geçmese, bu paragrafı günümüzdeki gazetelerden birinde çıkmış bir yazıdan aldığıma inanabilirsiniz, değil mi? Dile getirdiği sızıldanma bugün de «İstanbul'lular» tarafından «taşralı» vatandaşlara karşı sabah akşam tekrarlanmakta.

Aslında yukarıdaki satırlar ellibeş yıl önce, 31 Ekim 1917 günü bir hâtıra defterine yazılmış. Yazan da Şair Nigâr Hanım.

Ünlü kadın ozanımızın hayatını okurken o satırlara rastlayınca hiç şaşmadım. Nigâr Hanım benzerlerini çok iyi tanıdığım tipik bir üst sınıf kadınımız:

«Sosyete» çevrelerini taşlamaya kalkan bazı yazarlarımız ve karikatüristlerimizin sandıkları gibi ahmak, hoppa, bilgisiz, dar anlamda bencil ve çıkarcı değil. Tersine, zeki, okumuş ve soyut olarak çok iyi niyetli. Vatanını ve vatandaşlarını sevdiğine içtenlikle inanmış.

Ne var ki, vatandaş deyince aklına hep kendi gibi kişiler geliyor. Yurt gerçeklerine alabildiğine yabancılaşmış olduğu için kendisini onlardan ayıran perde aralanıp da asıl vatandaşlarıyla karşılaştığı zaman umacı görmüşe dönüyor.

Ve hiç düşünmüyor:

O insanlar kıyafetsizse, gerektiği gibi davranamıyor ve güzel konuşamıyorlarsa, suç onların mıdır?

Acaba İstanbul hengâmesinde onlar da şehirliler kadar, hattâ belki daha fazla rahatsız değil midirler?

Yerlerini bırakıp o rahatsızlığı ve çeşitli serüvenleri göze alarak merkezlere, bazan da yurt dışına gitmelerinin anlamı nedir? Eğer doğdukları yerlerde iş ve geçim olanakları bulmuş olsalardı yollara dökülürler miydi? Kötü şartlarla yetinmeyip riskleri ve sıkıntıları göze almak ise bir ülkeyi bütünüyle kalkındıracak enerjinin kaynağı değil midir?

Eğer kaba görünen kişileri inceltmek önemliyse, onlarla temastan kaçınılarak o amaç nasıl gerçekleştirilebilir?

Yok, «İstedikleri kadar kaba kalsınlar ama oturdukları yerde otursunlar, tek gözümüzden ırak olsunlar» deniliyorsa, gerçek vatan ve vatandaş sevgisine bu tutum nasıl sığar?

Zaten, bırakın bütün bunları, aslında «İstanbul'lu» ve «taşralı» ne demektir? Bir aile bir yerde kaç kuşak bulunduktan sonra oralı olur?

Nigâr Hanımı tiksindiren hırpaniler çoktan şehirli saydılar kendilerini. Onun o kadar sevdiği Boğaz kıyılarındaki beton villâların çoğunda artık o kişilerden bazılarının çocukları yahut torunları oturuyor. Ve şimdi bu «İstanbul'lular» burun kıvırıyorlar şehre akan yeni yoksul kalabalığına!

Bir yere sahip çıkıp yeni gelenlere karşı koymak pek çok hayvan türünde görülen bir içgüdüdür. Bir kümes toplumuna sonradan katılan tavukların nasıl gagalandığını seyretmişsiniz. dir her halde? Ama insanlık bilinci her konuda olduğu gibi burada da içgüdülerin üstüne çıkma çabasını gerektirir.

Kaldı ki, insanlar arasında da kimin nerenin en eski sahibi olduğu sorunu içinden çıkılamayacak bir konudur. Eğer kendilerine eski İstanbul'lu diyen Türkler, Anadolu'lu yurtdaşlarını sonradan gelme sayarlarsa; şehirdeki Rum'lar da bütün Türk'lere aynı gözle bakmaya hak kazanmış olmazlar mı?

Amerika'da bir konferans salonunda tanık olduğum bir tartışmayı hatırlıyorum.

Konuşmacı, ülkeye son yıllarda gelen Porto Riko'lu ve Meksika'lı göçmenlerin topluma ayak uyduramadıklarını ve işsizlik sigortasından aşırı ölçüde yararlanarak ekonomiye zarar verdiklerini imâ ediyordu. Dinleyen üniversiteli gençlerden biri ayağa fırlayıp bağırdı:

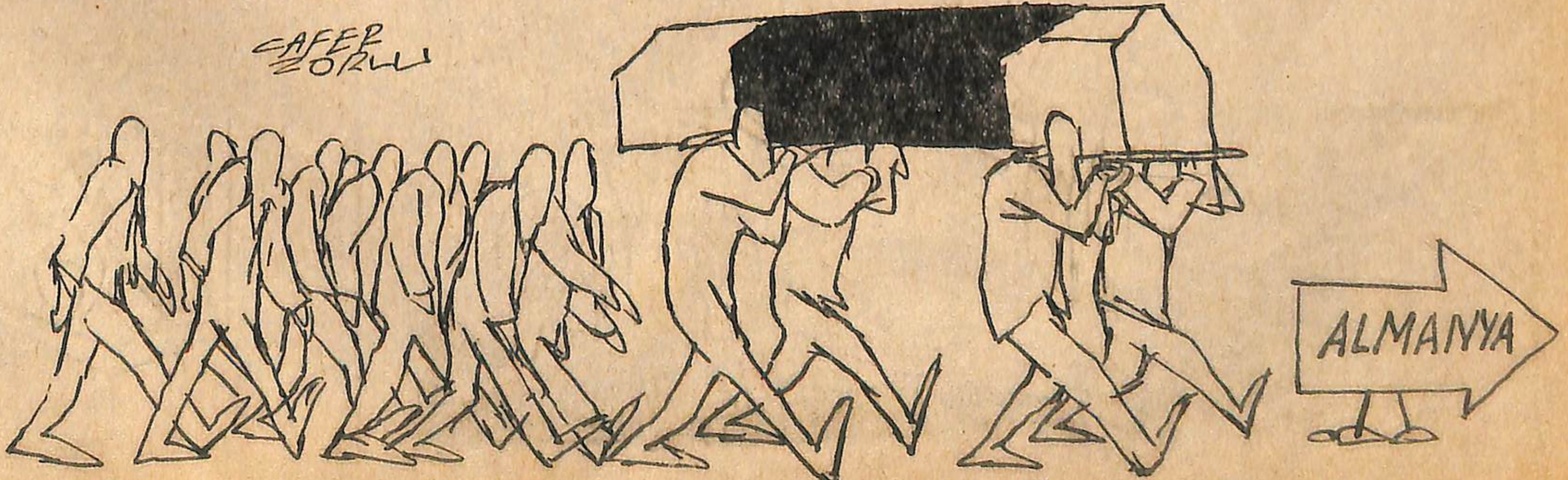
— Senin büyükbaban da İrlanda'dan gelmiş! O zaman İrlanda'lı göçmenler de aynı şeyleri yapıyorlarmış! Benim ailem iki yüzyıldan beri burada; ama sizler için böyle şeyler söylemiyoruz.

Ortalık karıştı, herkes bağırışmaya başlayınca lâf uzadı. Derken arka sıralardaki esmer, basık burunlu, çekik gözlü bir delikanlı ayağa kalkarak gürültüyü bastıran bir sesle:

— Susun! dedi. O hesaba oturursak ben hepinizi kovalarım. Çünkü tam kan kızılderiliyim!

Diyeceğim, biribirimize kümes kıdemlisi tavukların hırçınlığını değil de, kızılderililerin sabrını göstermeye çalışsak?...

Refik ERDURAN

Almanya'ya gidebilmek için onbeş yıl bekleyenler var. — Gazeteler —

ŞİMDİ başlığına bakıp da, sakın bu yazıyı bir çiftlikte yazdığımı sanmayın. Ne çiftliği? Şimdi çiftlikleri, bağları, bahçeleri parselleyip parselleyip satıyorlar ve üstlerine sefertası gibi ufacık tefecik, içi dolu turşucuk, şipşirin (!) apartmanlar konduruyorlar. Çok isterdim bir çiftliğim olmasını, doğayla başbaşa, tavuklarla, ineklerle, koyunlarla bir arada yaşamasını. Temiz hava, iç huzuru bir yana, yediğim tereyağın hilesiz, içtiğim sütün susuz, yediğim etin ne eti olduğunu bilirdim hiç olmazsa...

Ama ne yaparsın ki şehirliyiz, şehirde yaşıyoruz, bir sürü hileli nesne yiyip içip bir türlü ölmeyerek «Türk gibi kuvvetli» sözünün ne kadar doğru olduğunu ispat etmek zorundayız! Kader böyleymiş ne söylesem boş, vatandaşın eli kolu bağlı, vurguncu başıboş...

Bu sözlerden de anladığınız gibi çiftlikte değilim, bir apartman dairesinden yazıyorum bu satırları. Bereket versin, bir balkonu var da orada azıcık nefeslenebiliyorum. Bu mevsimde yoksa halim dumandır duman.

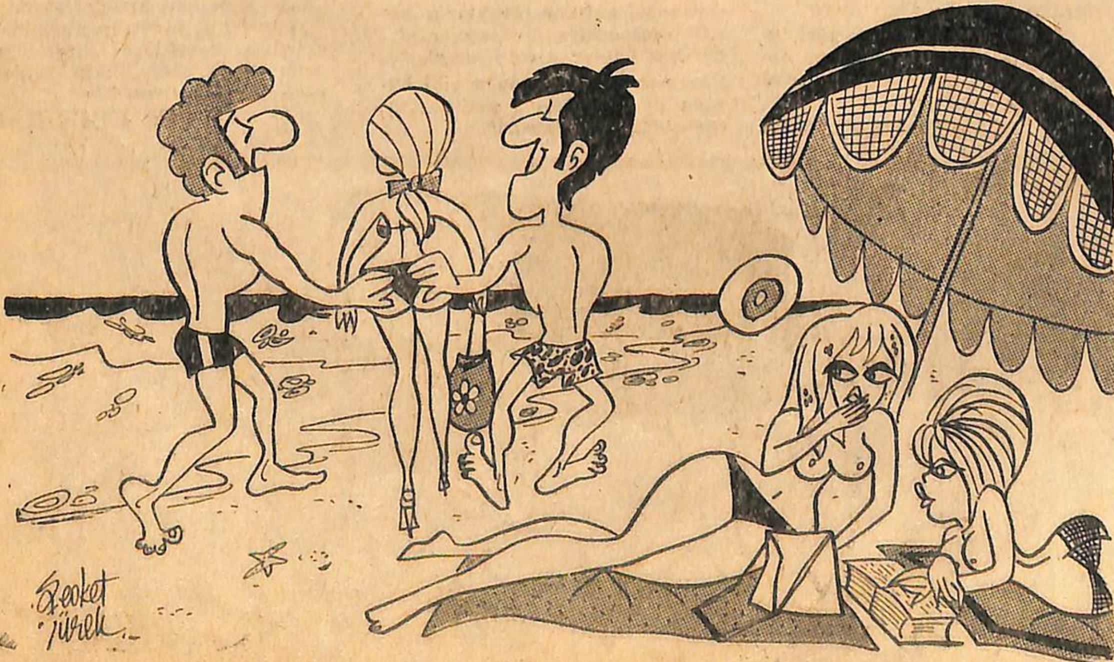
Peki, şu «Ali Baba'nın Çiftliği» de nereden çıktı mı diyeceksiniz? Ha, durun söyleyeyim. Oturmuş, sıkıntımı nasıl dağıtacağımı düşünüyordum. Gazetelerdeki cinayetler, kazalar içimi daha da karartmıştı. Bir modern şiir okuyayım dedim, içimi bilmeceler, problemler istilâ etti, modern resime döndüm. Gökten de sanki ateş yağıyordu. Derken çocukların sesi geldi aşağıdan. Yerde toz toprak içinde oynuyorlardı güle oynaya:

«Ali Baba'nın bir çiftliği var
Çiftliğinde inekleri var
Möö! Möö! diye bağırır
Ali Baba'nın inekleri...

Ali Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde eşekleri var,
Aii! Aaaiii! diye bağırır,
Ali Baba'nın eşekleri...»

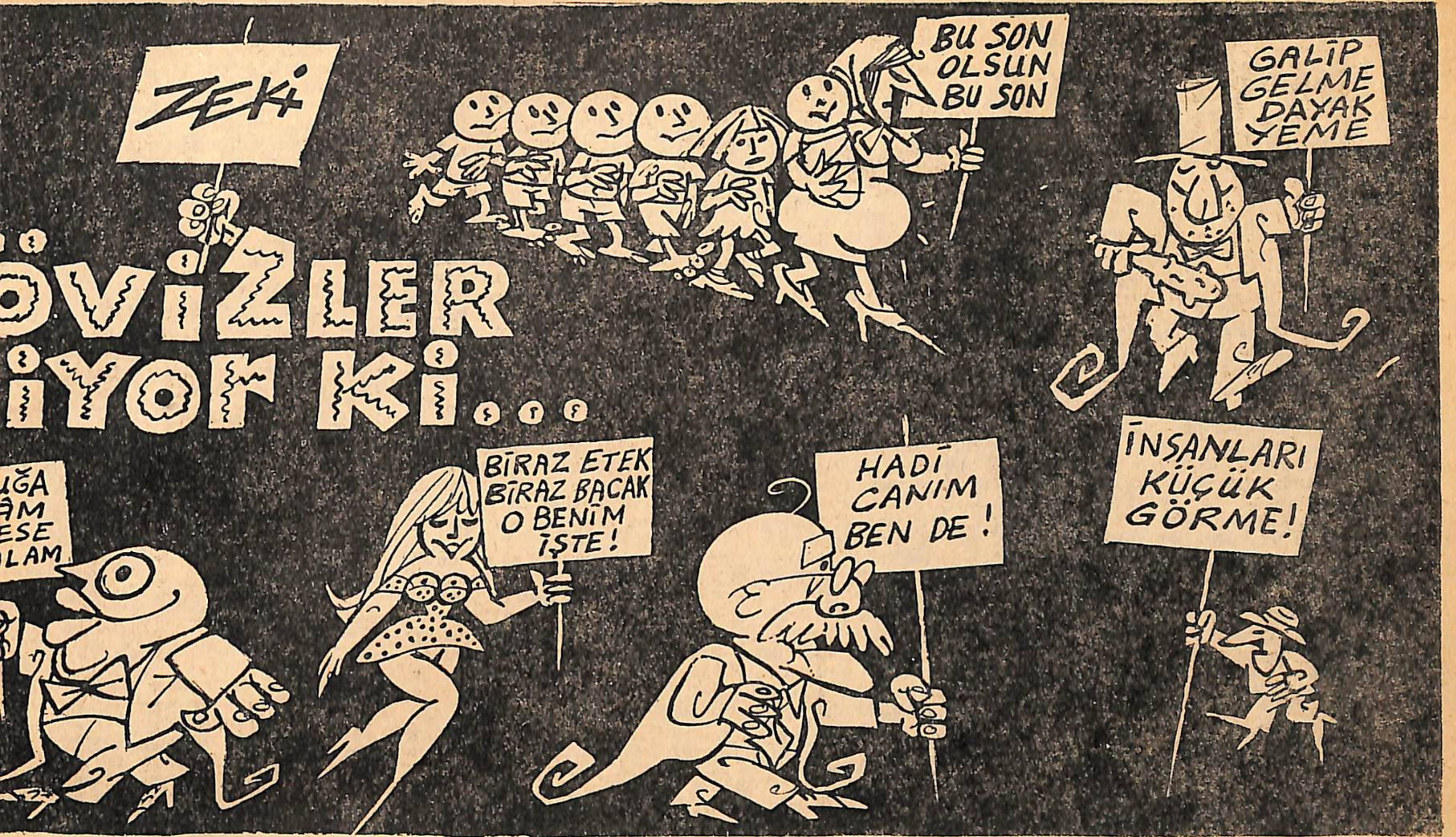
diye bağırışıyorlar, bu hayvanlara öküz, keçi, tavuk, horoz gibi sevimli hayvanları ekleyerek biribirlerini gösteriyorlardı. Onların bu şakalaşmalarını seyrederken sıkıntımı unuttum ve şarkılarından esinlenerek şöyle bir taşlama uydurdum ben de:

Yan ödemelere başlandı. — Gazeteler —

— Şuraya bak şekerim, Aysel de yan ödemelere başlamış!..

★

ALİ
...A'NIN
...TLIĞI

★

«Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde memurları var,
«Bugün git, yarın gel» diye bağırır,
Devlet Baba'nın memurları...

Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde tüccarları var,
«Kâr, çıkar, kâr, çıkar» diye bağırır,
Devlet Baba'nın tüccarları...

Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde milletvekilleri var,
«Oy! Oy!» diye bağırır,
Devlet Baba'nın milletvekilleri...

Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde sporcuları var,
«Gol, transfer, para» diye bağırır,
Devlet Baba'nın sporcuları...

Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde esnafı var,
«Fiyatlara zam!» diye bağırır,
Devlet Baba'nın esnafı...

Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde vatandaşı var,
«Of yandım, zor oldu geçim» diye bağırır,
Devlet Baba'nın vatandaşı...

Devlet Baba'nın bir çiftliği var,
Çiftliğinde aydınları var,
«Boşver, bana ne» diye bağırır,
Devlet Baba'nın aydınları...

....

Böyle diye diye sıcağı, sıkıntıyı falan unuttum, kendimi gerçekten Ali Baba'nın çiftliğinde sandım. Tavsiye ederim, siz de böyle yapın. Şarkıları, türküleri tornistan ederek onu bunu taşlayıp gamınızı kederinizi unutmaya çalışın.

Söz gelişi, şu son günlerde moda olan:

«Elveda meyhaneci
Artık kalamıyorum,
Aynı kadeh, aynı mey,
Sarhoş olamıyorum.»

Şarkısını ne de güzel:

«Elveda ey kasap
Artık gelemiyorum
Mini maaş, füze fiyat
Et alamıyorum.»

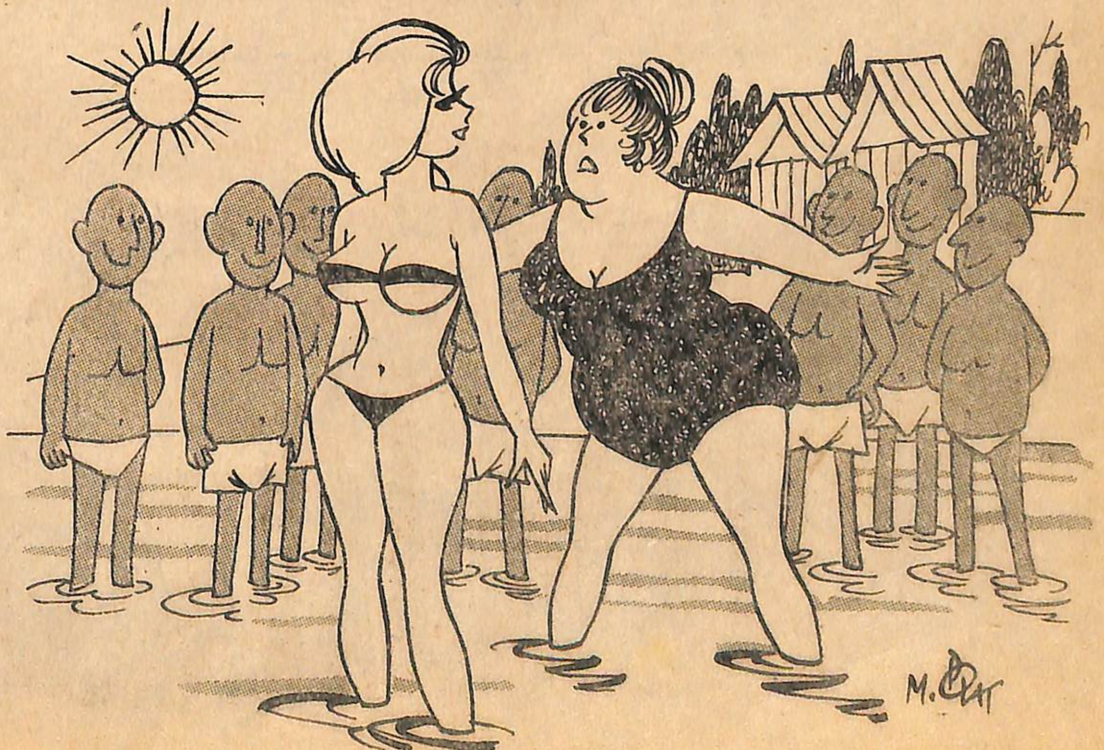
biçimine dönüştürebiliriz, öyle değil mi?

Hadi öyleyse iş başına. Gülelim ağlanacak halimize, gelelim kendimize...

Erhan TIĞLI

... «Radyolink sistemi»!..

— Şunlara bak kızım, yiyecek gibi bakıyorlar... Florya diye Afrika'ya gelmiş olmayalım!..

Kurtarmaz Beyim!

Sulhi Dölek

OLDUM olası sinirliyimdir ben. Deli dememek için sinirli diyorum. Zaten bütün tanıdığım insanlar kafadan çatlaktılar biraz. Karşımızdaki evde oturan Sırrı beyin zırdeli olduğunu söylerlerdi mahallede. O istediği kadar akıllıyım desin, herkes deli diyordu ya onun için. Demek ki deliydi. Zaten bütün deliler akıllı olduklarını iddia ederlermiş.

Sonra alt katımızda oturan bir Naciye hanım vardı. Çiçek delisiydi. Çiçek deliliğinin kimseye zararı olmaz ki, diyeceksiniz. Kim demiş olmaz diye?... Aklına estikçe balkonundaki saksıları sokağa yağdırırdı Naciye hanım.

Mahallenin iğnecisi Mürüvvet hanım da deliydi. Gençliğinde bir gece iğne yapmak için bir eve giderken iki kişi saldırmış buna. Yolun orta yerine yatırıp yapmadıklarını bırakmamışlar. Bu yüzden güneş battıktan sonra «Ölecek hasta var» deseniz evinden çıkartamazdınız. Ayrıca bütün erkeklere düşmandı. Kazara bir erkek ona iğne vurdurtmaya kalksa, iğne mi oluyor, yoksa kabasına temel çivisi mi çakılıyor anlayamazdı.

Bizim sokağın köşesindeki manav da deliydi. Domates seçmek isteseniz:

— Elle, elle bakalım! diye bağırırdı. Şöyle sık biraz istersen. Ha nasıl, olgun mu? Ulan herkes domatesleri böyle sıkıştırırsa iki gün sonra salça diye satarım onları be!

Sesinizi bile çıkartamazdınız. Hık deseniz kafanızda bir ayvanın ya da balkabağının patlaması ihtimali vardı. Kaç kişiye yapmış bunu.

İki ev ötemizde oturan Neriman hanım için seks delisi derlerdi. Neriman hanım genç yaşta dul kalmıştı. Sokaktan geçen küçük çocukları içeri çekip oralarını buralarını okşarmış. Hattâ bir de iğneli fıçı varmış evinde sözde...

Bitişiğimizde bir Veli bey oturuyordu. Delilik damgası en kolay ona vurulmuştu. Deli bey deyip çıkıyorlardı. Bütün deliliği de her akşam sokağı süpürmesiydi. Yalnız kendi kapısının önünü değil, bütün sokağı baştan başa... Hadi canına acımıyor diyelim, suların kesik olduğu zamanlar sokağı sulamak için bir damacana menba suyu harcamasına ne denir? Gelin de Veli beyin deli olmadığını söyleyin bana.

Ağabeyim de deliydi. Kafasının tasını attırmak için radyoyu biraz fazlaca açmam yeterdi. Eşek sudan gelinceye kadar dayak yerdim. Hem döver, hem de ben ağladıkça «Kes sesini be!» diye bağırırdı. Sanki ben keyfimden ağlıyormuşum gibi...

Ortaokulda fizik öğretmenimiz deliydi. Sınıfın en tembeli yazılıdan dokuz almıştı bir seferinde.

— Kopya mı çektin?

— Aman hocam, dedi çocuk.

— Gel tahtaya...

— Hazır değilim hocam.

— Gel gel, kolay soracağım.

Oğlan süklüm püklüm yürüdü tahtaya. Fizikçi de yazılıda sorduğu soruların aynısını yeniden sormaya başladı buna. Seninki dut yemiş bülbül...

— Kopya mı çektin?

— Yok hocam... Valla billâ...

— Öyleyse anlat.

Tek kelime çıkmıyor oğlandan.

— Hadi yavrum, itiraf et. Kopya çektim, de. Bir şey yapmayacağım.

Oğlan rahatlayıverdi. Gülümsedi:

— Evet hocam, dedi. Kopya çektim.

Fizik öğretmeni yaralı bir kaplan gibi saldırdı. Hem vuruyor, hem de:

— Demek kopya çektin ha? Bir de utanmadan göğsünü gere gere kopya çektim diyor. Seni eşek, seni haylaz! Kopya çekmek hırsızlık demek!... diye bağırıyordu.

— Bir şey yapmayacağım dediniz ama hocam...

— Sus rezil!

Zil çalana kadar dövdü. Teneffüste de dövdü. Bir sonraki dersin öğretmeni biraz geç kalmıştı. O gelene kadar sürdü dayak faslı.

Lise ikinci sınıfta ise bir deliyle yanyana oturuyordum. Onun deliliği de tırnaklarıydı. Önce yiyordu tırnaklarını. Sonra bir tırnak makası edindi. İlk dersten son derse kadar çıt çıt tırnak kesmeye başladı. Kes kes bitmez... Bu kadar tırnak nereden çıkar anlamıyordum. İnsanın bütün yiyip içtiği tırnaklarına gitse bu kesmeye dayanmaz tırnak. Delilerin tırnakları da deli demek ki... Çıtırtılardan kafayı üşütmeye başladım yavaş yavaş. Bir gün dayanamadım:

— Kesme ulan! diye bağırdım dersin orta yerinde.

Hoca kendi üstüne alınmış, kıpkırmızı bir yüzle bana bakıyor. Benimse umurumda değil. Tırnak delisinin gırtlağına sarılmışım ki öldüreceğim. Dört beş kişi zor ayırdılar.

Bu olay benim okul hayatımın sonu oldu. Zaten okumaya da bayılmıyordum. Okuyup da ne yapacaktım? Akrabalarımızdan üniversite mezunu bir deli vardı, yediyüz lira maaşla işe başlamıştı. Sonradan bir kanun çıkartıp aylığını altıyüz onyedi liraya indirdiler. Bu da tutup diplomasını yedi.

Üzüm üzüme baka baka kararır derler. Deli de deliye baka baka delirir. Bütün çevremdekiler kaçıktı. Ben de keçilere yol verdim bu yüzden. Tam delirmediysem bile, çok sinirli oldum. Elimden bir kaza çıkmaması için çok dikkatli olmam gerekir.

Bu işi bir tanıdık tavsiyesiyle bulmuştum. Getir götüre bakacaktım. Ayrıca fabrikanın kamyonetini de kullanacağımdan ehliyet almam gerekiyordu.

Trafiğe başvurdum. Bir yığın kâğıtlar dolduktan, yaz çizden, bir yığın da harç yatırdıktan sonra, «Sağlık muayenesi» dediler.

Muayene deyince aklım başımdan gitti zaten. Daha ilk muayenede kafamdan zorum olduğu anlaşılır, bana ehliyet mehliyet vermezlerdi.

En sona asabiye muayenesini bıraktım. Alnımda boncuk boncuk terler, asabiye servisine gittim. Bir hemşire kapının önünde beklememi söyledi. Tahta sırada beş kişi daha oturuyordu. Hepsi kötü kötü baktılar yüzüme. Belli ki hepsi üşütüktüler biraz. Yoksa sinir doktorunun kapısının önünde işleri neydi?

Derken karşı tarafta başka bir kapı açıldı. Başka bir hemşire başını uzatıp:

— Gelin, dedi bize.

Altımız da girdik içeri. Masanın karşısına dizildik.

Doktor hepimizin yüzüne alıcı gözle baktıktan sonra en sağdakine:

— Başla, dedi.

— Elliiki, diye bir şeyler geveledi adam.

Onun yanındaki:

— Elli, dedi.

Benim yanımdaki:

— Kırksekiz, diye patladı.

Sıra bana gelmişti. Dizlerim tir tir titriyordu. Akıl testi olmalıydı bu. Adamlar ikişer ikişer iniyorlardı. Kafamı kullandım:

— Kırkaltı, dedim.

Benim solumdaki:

— Kırkiki, diye fısıldadı.

Hapı yutmuştu. İki yerine dört inmişti kafasız. Muayeneyi kaybedecekti.

En sondaki:

— Kırk, dedi.

Sıra tekrar en baştakindeydi:

— Otuzbeş.

— Otuz.

— Yirmibeş.

Bu kez de beşer beşer iniyorlardı. Sıra bana gelince şaşırdım. Yirmi diyeceğim yerde:

— Onbeş! diye bağırdım.

Bunun üzerine kimseden ses çıkmadı bir süre. Sonra yanımda duran beş adam hep bir ağızdan konuşmaya başladılar:

— Yok beyim, kurtarmaz bizi. Biz çekiliyoruz. Yalnız bu beyin evraklarını kontrol etmenizi rica ediyoruz. Teklifi imkânsız görünüyor bize.

Doktor bana döndü:

— Makbuzunuz lûtfen. Görmemiz gerekiyor usulen.

Neler döndüğünü anlamıyordum. Ceplerimi karıştırıp trafikten aldığım makbuzu buldum. Uzattım doktora. Beriki alıp inceledi. Sonra da suratıma baktı kaldı:

— Neden geldiniz siz buraya?

Tamam, deliliğimin saklanacak gizlenecek yanı kalmamıştı artık. Yine de soğukkanlı olmalı, soruya heyecanlanmadan cevap vermeliydim:

— Ehliyet almak için, dedim sesim titreyerek. Muayene olacağım.

Doktorla öteki beş kişi zemberekleri atmış gibi boşanıverdiler. Ben hayatımda böyle gülüş görmemiştim. Gülüyorlar, mola veriyorlar, gene gülüyorlardı. Tam bitti, diyordum, «kih kih» diye yeniden başlıyordu biri. Ötekilerin gülmeleri de yeniden alevleniyordu.

Sonunda doktor zaptetti gülmesini:

— Kardeşim, biz hastanenin yumurta ihalesini yapıyoruz burada. Muayene için yarın sabah dokuzda gel.

Meğer beni de yumurta tüccarı sanıp eksiltmeye sokmuşlar. Bu olaydan sonra büsbütün bozuldu sinirlerim. Ne ertesi gün, ne de başka bir gün gitmedim muayeneye. Ehliyet de, yeni işim de suya düştü böylece.

Sulhi DÖLEK

Güneş, orman yangınlarına sebep oluyormuş. — Gazeteler —

— Koş ülen, güneş yakmadan biz yakalım!..

AKBABA
Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası
SAHİBİ :
Ergin Ortaç
Yazı işlerini fiilen idare eden:
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer:
Akbaba Matbaası

TUMTURAKLI VE SUMTURAKLI MEKTUPLAR

Hayat İlâhıma...

«Ruhumda sen, bestemde sen, kalbimde sen varsın; görsen kendini orada, kendin bile yanarsın» diye şarkılar vardır. Bunlar az gelir senin ebedî kaynağına.

Bestemin sembol aradığı derinlikler kadar; rüzgârların tufan tufan esinlediği serinlikler kadar benimsin. Gölgene bile başka bir el değmesin. Aşkımı en mukaddes bildiğin yeminler yeminlesin. Kucak kucak, sana hasret, sana özlem dilekler. Ahh.. bekletme artık, biliyorum geleceksin.

Çiçeğimsin benim, kalbimde açmış ve hiç solmayacak. Her an bir nefes gibi sıcak. Su olup, aş olup kanıma karışacak.

Yaşamak, seninle yaşamak böyle. Az diyemem ama, çok da olmayız birlikte. Kütür kütür, tatlı - ekşi bir erikte... Lezzet olmuş can kokuyorsun yürekte. Sanki, beklenen saadete erdikde, bir pulumuz eksik kalmış gerdekte...

Bestelerim, şarkılarım, şiirlerimi yaratansın. Acı vermek hoşsa, bırak yandığı kadar hep yansın. Eller, âşıkının alevinde gülüyor sansın.

Sevmenin günah olmadığı kadar günahsız sevgim. İşte, diyorum, her şeyi ile tam benim dengim. Saçları, minik burnu, tatlı gülüşü, haşin ve gururlu duruşu... Nereden bilecek, baktıkça verdiği kuduruşu. Gördünüz mü, insanlıktan çıkacak kadar şaşırmışım... Ahh, en keskin nişancı gibi nerden öğrendiniz o kalbten vuruşu?

Denizde mavim, odamda havam, çimende yeşilim... Üzme beni, evet de artık nazlı gelinim. Saçında tek tek telinim; istediğin kadar senin, istemediğin kadar yine seninim.

Uzak - yakın uçan kuşlar... Hep böyle açık mı kalacak şu avuçlar. Naz - niyaz çeksin suçlar, yeter ki sonunda birleşsin burçlar.

Sevgilim iki adım ötemde, bin adım ırakta. Dünya nimetlerinin hepsini bırak da, onu ver, sonra istediğin kadar yak sıcakta. Ya da, binlerce yıl ceza çekeyim ayakta, ama o yanımda olsun ve uzansın yatakta.

Görenler nedir diyor bu çilen. Her önüme çıkana nasıl böyle böyle, diyem? Candan bir dost, arkadaş yok kimim kimsem; dostu, düşmanı nerden bilem?

Yağmurla yıkanıyor hep aşkım. Daha gür, daha bereketli büyüyor; meyvesi çiçeksiz, çekirdeksiz ve sensiz yaprakları bile renksiz. Şu hayat ne densiz, ıstırabı tartacak gramı yok ve toprağı yersiz. İnan artık, olamayız ikimiz de sensiz ve bensiz...

Lûtfet gel, tenezzül et. Yolumu, kapımı o nazik adımlarınla titret. Hayır deme acele ile; gül gibi açsın dudaklarında evet... Binlerce besteme girdin, binlerce ömür ver bana, hükmet...

Dilediğin kadar anlatırım, bık. tırıncaya kadar yalvarırım, kulaklarını sağır edinceye dek bağırırım... Yeter ki saygımı say, sevgimi sev...

Hafta sonunda, Yalı yolunda, Fener sokağının solunda, kırkbir numaranın kolunda çekeceğiniz ip'le ya ölecek, ya dirilecek:

Mahkûmunuz Bestekâr
Sabri Börümcek

Nurettin TÜRKER

— Politika, Olimpiyatlara da karıştı. —

Nasıl yapıyorlar bu işi

Sanatçıların deyişi :

★

TAKDİMCİ ORAL BORAL

ŞU elimde tuttuğum kadehi görüyor musunuz muhterem kardeşim; hayatımın sırrı damlacıklardadır ve kolay keşfedilmez diyebilirim. Çok sinirli, titiz bir adamım. Hani, sokağa temiz kafayla çıksam mutlaka karakolluk olurum. Kaç yıl tahammül ettim dersiniz? İnsanî, kültürel, sosyal olgunluk hamurum sonunda dayanamadı. Çöktü, iflâs etti bende tolerans. Ama, yeni kurtuluşum kendimi harcamaya dönük. Alkol... Zararı yalnız bana. Günlük olayların tel tel taranabilecek inceliklerine de aldırmıyorum artık.

Sahnede beni görenler tatlı tatlı sözlerime, alışkın tebessümüme bakarak, «ne mutlu, ne canlı, ne kadar enerjik, espri dolu» falan gibi sözler söyleyebilirler. Ben, görevimin adamıyım ve onların dediği adam değilim.

Deşme yarayı, kansız kalırım. Bu benim sözümdür kardeşim. Mutluluk dalda asılan armut mu? Ben de evlendim, benim de başımdan nice acı - tatlı gönül maceraları geçti. Sonunda vardığım kanaat şu ki; ciddî adam tanınmayan biri ciddî olmakla kendisine ihanet edemez. Buna uydum. Tahsilim, terbiyem, görgüm çok ciddîdir. Klâsik bir tipim aslında. Fakat, seyirciyi kandırmak, tanındığım gibi olamamak hassasiyeti yaralıyor insanı. Bunun için de de rahat rahat söyleyebilirim ki, içiyorum... içiyorum.

Şimdi, kaç sesim, asıl sesim hangisi, ya da sesimin nasıl olmasını arzu ederdim falan... Bakın, ben bu sözleri gençliğimde çok sayın, pek muhterem bir sanatçı hamfendiye sormuştum da, bana ne demişti biliyor musun?

«— Sütte kıl arıyorsanız berbere gideceksiniz.»

Yaa, bu benim için büyük bir ders oldu. Sanatçı neyse o yönü ile sanatçıdır. Bazan, hazırlayacağım programlar için konu şeritleri geçer aklımdan. Bir yudum viski, bin konu olur. Yazarım, bir noktada takılırım. Şu satıra bir kelime bulmam gerekiyor o anda. Hemen, ecza dolabına. Kat kat biriktirdiğim reçetelerden çekerim rasgele, okurum bir kelime... Tamam, en uygun deyim yerleşmiştir yerine. «Terramicinli surat» gibi. Buna da nedense güler seyirciler, çok hoş bulurlar.

Adapte sanatı ayrı bir meslektir. Duyduğunuz bir fıkrayı, hikâyeciği hemen yoğurup, işleyeceksiniz. Biraz değişiklik daha hoş olur. Kayınbirader dersin, hala dersin, kızım dersin falan... Olayları anlatırken, sanki kendi yaşantımın gösterisi gibi oluşturmakla daha etkili bir biçim arzettiğime inanıyorum, tutuyor da. Kolay değil. Yirmidokuz reklâm şirketi, oniki banka, asıl görevimin fikir işçiliği, şu - bu derken yoğun bir çalışmam var. Basit yetenekli bir zekâ çabuk yorulabilir ve dejenere olabilir aslında. Fakat, ben bir de bu dolaylı söylenebilecek sözleri çürütmek için de güçlü olmak zorundayım.

Ses bir yetenek. Dilsiz olanların sayısı kaç milyonda kaçtır bilmiyorum. Yalnız, milyonlarca konuşabilen insanların benim gibi konuşan birini zevkle dinlemeleri de enteresan değil mi? Nedir benim sesimdeki özellik, anlatırken şeker mi, tuz mu kullanıyorum? Merak edilecek, araştırma konusu yapılabilecek bir mesele. Tabiî, bugüne gelinceye dek nerelerden hangi köprülerden geçtik, uzun hikâyesi vardır. Sanatçı olmak için sanatçı doğmak yetmez, diye bir lâf vardır. Doğru... Benim kuralım bunun tersidir. Sanatçı doğmamışım dedikçe üzerinize gelirler, gururlarının yıpranmamış hissiyatı tatmin olur ve kendileri sizi yaratırlar. Tevazu gösterisi yapmıyorum, hakikati açıklıyorum. Nereye kaçsam, bırakın paçamı desem, oraya gelip buldular beni ve yine mikrofon, yine kalem - kâğıt. Öyle bir devre geliyor ki kardeşim, siz kendinizi inkâr ettikçe daha da ğerli olup çıkıyorsunuz... Siyasî kromajlı bir kaplama... Yoo, bu sözlerimde reçete falan kullanmadım. Ehh, lûtfedip şu beyinde de bir şeyler olduğuna inanın artık.

Kıssadan hisse diyelim, şerefe içelim kardeşim. Şerefe...

N. T.

İstanbul'da birçok ev oturulmaz halde. — Gazeteler —

— Ne yâni, destek olmayayım da yıkılsın mı?..

LEYLÂ'YA OYNA ÂBİ

SUAVİ SÜALP

BEN atyarışı oynamaya meraklı biri değilimdir. Fakat geçenlerde Akbaba okuyucularımın birinden bir mektup aldım. Kendisi jokeymiş ve vatanî vazifesini yapıyormuş. İlle de at yarışlarına bir kere git, hipodromdaki havayı bir kokla, atlarla ve jokeylerle lâubali ol, nasıl kendini at yarışlarına kaptıracaksın diyordu. O desin, benim ille de at yarışlarına gidip bu işi kurcalamaya bir zorunluğum var mıydı yâni?... Yoktu da peki neden gitmiştim?... Bu soruları size sormam da amma saçma değil mi?... Neyse bu okuyucumuz yüzünden düştüğümüz at yarışı dümenini ufak ufak anlatıralım:

Ben atları severim... At, aslında temiz ve vicdanlı hayvandır. Sonra bakıldığı zaman insanda bir ferahlık uyandırır... Binmesini bilmem... Bir kere askerde binmiştim, at ani bir fren yapmıştı ve beni çamur dolu bir hendeğe yuvarlamıştı. Tavşan'dı o atın adı... Fakat nedense gitmemiş, belimin kırılıp kırılmadığını merak ettiği için bana bakakalmıştı...

Atlar hakkında fazla bilgim olmadığından, yarışı hakkında da meraklılarından hikâyeler dinlerdim. Bütün servetini, hanımı, apartmanını at yarışlarında suböreği gibi yiyenler az değildi. Hastalık haline gelmiş bu at yarışı merakı bende yoktu... Zaten ilk defa hipodroma gidecektim. Onun için üstünde at resmi bulunan bir taksi seçtim ve hipodroma herkesten önce damladım.

Hipodrom aslında kavun, peynir, ekmek yenecek bir yerdi... Hele bir de rakı oldu mu keyfine doyulmazdı... Keşke rakımı ve kavunu alsaydım diye düşünürken biri yanıma sokuldu:

«— Âbi, Leylâ bugün Hamidiye koşusunu alacak... Ne kadar paran varsa bas!» dedi...

Adamı hiç tanımıyordum. Düğme bıyıklı, üstünde, dökülen bir gömlek ve pantalon vardı. Şarapçı olduğu gözlerinin renginden çakılıyordu. Fakat bütün ömrünü buralarda çürüttüğü belliydi... Göğsüne de bir at fotoğrafı iliştirmişti...

«— Leylâ dediğin kim? At mı?...» dedim.

Gözleri doldu. İçini çekti:

«— Ah, yaramı deşme âbi... Bu at benim hayatımı götürdü. Adı Moruk... Ama görseydin arkasından bütün atlar nal topluyordu. Fakat bir zatürree aldı götürdü. Ben bu at ölmeseydi şimdi milyonerdim âbi...»

«— Şimdi değil misin?»

«— Ne gezer âbi... Ahırlarda yatıyorum. Atlara bakıyorum. Bütün dümenleri bilirim... Bugün favori gösterilen Şeylâ yatar... Çünkü asitborik içirdiler ata...»

«— Neden içirdiler?...»

«— Gazanfer var âbi... Koşamaz...»

«— Peki, Leylâ'ya nasıl güveniyorsun?»

«— Sahibi Bahattin Beygiroğlu adamım âbi... Leylâ o kadar formda ki şu anda ahırda zor zaptediyorlar... Zaten biraz sonra atların hepsi Padok'a çıkacak... Leylâ burnu beyaz al attır... Hey yavrum hey, ne sürpriz olacak aklın durur...»

Bayağı meraklanmıştım:

«— Kim binecek?»

«— Yaşar, âbi. Onun gibi hain jokey yoktur, atı minibüs gibi sürer. Öyle numaralar yapar ki bütün atları şaşı eder. Zaten peşin ellibin aldı... Unutma, bunları duymadın...»

«— Duymadım...»

«— Şimdi sen ne kadar paran varsa Leylâ üzerine bastır âbi...»

«— Fakat ben bu işlerden çakmam... At yarışına ilk defa geliyorum...»

«— Daha iyi ya âbi... Beni sana Allah gönderdi... Yalnız, şey...»

«— Ne?»

«— Cüzdanı evde unutmuşum âbi... Bana bir elli kâğıt verirsen, yarıştan sonra bir yüzlük alırsın.»

«— Neden yüzlük?»

«— İkiyüz olsun âbi... Ne kıymeti var... Haaa bak atlar padok'a geliyorlar... Leylâ işte şu... Ne at değil mi?...»

Baktım... Leylâ gerçekten güzel attı... Boyu, bosu, yürüyüşü çok yaman olduğunu belli ediyordu... Öbür atlar yanında kedi gibi duruyordu... Adam haklıydı...

«— Beğendim... Senin adın ne?»

«— Tahsin, âbi... Tahsin Nal... Ah âbi ah...»

«— Peki, al elli papeli...»

Parayı çıkarıp verdim. O sırada hipodrom dolmuştu. Tahsin:

«— Hemen biletlere asıl âbi,» dedi. «Unutma 15'e oynayacaksın. Ganyan oyna... Ne kadar paran varsa bastır... Korkma...»

Gişeye yaklaştım. Tahsin de arkamdaydı. Kalabalıkta bir ara onu kaybettim...

«— Yüz tane ganyan versene...»

Binliği uzattım. Bütün param buydu. Biletleri aldım, yürüdüm... Sonra hesapladım, kazanırsam yirmibin lira kadar alacaktım... Tribünlere çıktım. Bir kenara oturdum. Spiker; yarışın başlayacağını, atların ismini ve vereceği parayı söylemeye başladı. Tahminimden de çok para alacaktım. Heyecandan boğazım kurumuştu. Bin lira giderse hapı yutardım. Çünkü bu paranın içinde ev kiram, geçim param da vardı. Fakat Leylâ kazanacaktı... İçimde öyle bir his vardı. Başka nasıl bir his olsun istiyorsunuz yâni?...

Birden arkamdan meşhur hastalardan, samimî dostum Avni beyin bağırdığını duydum:

«— Vay beyefendi, sizi burada görmek...»

«— Merhaba Avni beyciğim... Düştük işte...»

«— Oynadın mı?»

«— Lylâ'ya oynadım...»

«— Yahu o at hayatında yarış kazanmadı... Allah akıl versin... Oynamadan insan bir kere sorar... Ne kadar oynadın?...»

«— Bin liralık...»

«— Allah akıl versin...»

«— Cümlemize... Ne yapalım Allah büyüktür...»

Avni bey gülümsedi:

«— Binliğe veda et... Üstüne de bir su iç...»

Atlar starta gelmişlerdi. Cevap veremedim. Heyecandan tabii... Birden start verildi. Atlar fırladı. Aralarında Leylâ'yı aradım. En arkalarda koşuyordu... Vay anasını... Tahsin bizi yedi mi acaba?... Üstelik elliliği de götürdü... Tahsin'in gazı var dediği Şeylâ başta... Arkasında da bir kır at koşuyor... Leylâ en sona düştü... Daha iki tur var... Avni bey sırıtıyor... Gitti bizim binlik... Anlamıştım... Tabii bizde kabahat. Tanımadığın herifin lâfıyla yürürsen böyle olur işte... Fakat o ne?... Leylâ birden parladı... Aman, o ne fuleler... Önündekileri bir bir geçti... Avni beyin yüzü değişti... Leylâ koparıyor yarışı... Bir tur kaldı... Öndekilerle çekişiyor. Aman binlik gitme... Leylâ rüzgâr oldu birden... Şeylâ ile çekişiyorlar... Finişe giriyorlar... Yüz metre var... Aman Leylâ... Canım Leylâ... Ye şu Şeylâ'yı... Leylâ son bir hırsla fırladı... Şeylâ'yı arkada bıraktı ve yarışı aldıu... Avni bey, ben havaya sıçrarken oturduğu yere büzüldü...

«— Ne haber üstad!» dedim. «Leylâ işte böyle bir attır!...»

Gişeden paraları alırken Tahsin'i aradım... Olduğu yerde zıplıyordu:

«— Al âbi» dedi, dörtyüz sana...»

«— İstemem, helâl olsun... Gelecek hafta da burada mısın?»

«— Yok âbi yeminliyim. Attım tuttu...»

«— Attın mı?...»

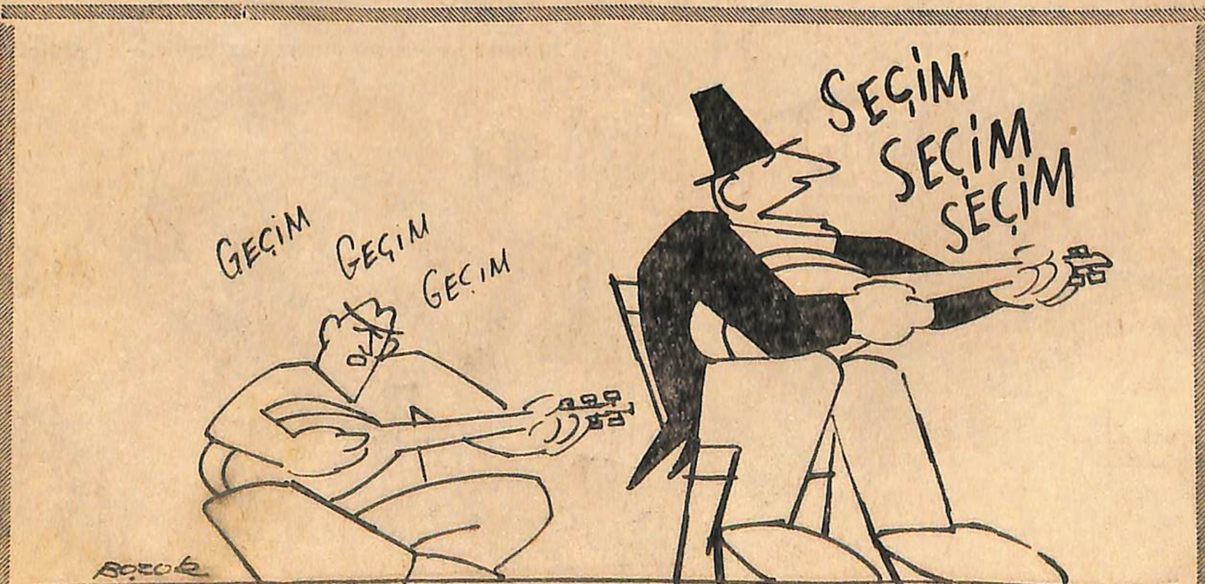
«— Evet âbi... Rüyamda bu ata benzer bir at gördüm... Allah kalbime göre verdi...»

«— Kalbin temizmiş...»

«— Seninki de âbi... Ama sen sen ol, bir daha oynama... Bu iş böyledir. İlk defada alırsın... Sonra verirsin...»

Ben onu dinlemedim. Yarış hastalığı beni sarmıştı... Ertesi hafta da oynadım... Bu sefer yirmibin lira toz oldu... Avni bey bana kıs kıs gülüyordu... İçimden:

«— Ah Leylâ,» dedim, «yaktın beni!...»

«YURTTAN SESLER!»

Sizin için

Yazısız

ARMAĞAN

Zevk sunar sesin her cana
Elin üstündür ellerden
Kadın, erkek hayran sana
İsmin düşmüyor dillerden
Meleklerle eşit oldun
Ün saldın bütün cihana
Ruh olup kalblere doldun
Er murada kana kana
Ne mutlu Zekicik sana!

MİTHAT YILMAZ

YAZI BENİM DEĞİL

Yargıcın önünde iri yarı bir adam duruyordu. Dâvacının avukatı çok sinirli idi. Avukat:

— Bunun sizin imzanız olmadığına yemin eder misiniz?

— Evet.

— O halde bu yazı sizin yazınız değil.

— Hayır, benim yazım değil.

— Bu yazının sizin el yazınız olmadığına yemin eder misiniz?

— Evet.

— Bu yazının sizin yazınıza benzemediğine de yemin eder misiniz?

— Evet.

Avukat sinirlendi:

— Nasıl oluyor da bu kadar kesin konuşabiliyorsunuz?

Adam sükûnetle:

— Çünkü benim iki kolum da takmadır. Ben yazı yazamam...

Bülent VAROL
Telsizler, Örnek Mah. Pamuk Sok. C/35 Blok No: 263
Dışkapı/ANKARA

NE İŞE YARAR?

Mersin'in bir köyünde stajyer öğretmenlik yapıyorduk. Köyde bir halkevi binası vardı. Binanın iki odasında biz stajyer öğretmenler kalıyorduk, bir tarafı ise elma deposu olarak kullanılıyordu. Bir gün sosyal bilgiler dersinde halkevlerini işliyorduk.

Bir öğrenciyi ayağa kaldırıp:

— Söyle bakalım, halkevleri ne işe yarar? diye sordum.

Öğrenci, kolay bir soruya çatmanın sevinciyle cevap verdi:

— Elma deposu olur, bir de öğretmenlerimiz ev olarak kullanır!..

Ali TÜRKOĞLU
Mersin İlköğretmen Okulu
sınıf: 3/A MERSİN

MEĞER

O kadar uğraştım
O kadar didindim
Belki bir milyon kere
«Seni seviyorum» dedim
Fakat bir kere olsun
«Seni seviyorum» dedirtemedim.
Ben inat ettim
O inat etti
Ve bir gün aldı başını gitti
Gidiş, o gidiş
Nice sonra öğrendim
Meğer kız dilsiz imiş!...

NECDET BORA

KIYMETLİ YÜZÜK!

Genç adam sevgilisinden evlenme teklifine «evet» cevabını alınca derhal yüzük almak için kuyumcuya koşuyor. Pırlanta bir yüzük seçip fiyatını soruyor. 2000 lira olduğunu öğrenince hayretle bir ıslık çalıyor ve yüzüğü bırakıyor. Başka bir yüzük seçip tekrar fiyatını sorunca, kuyumcu:

— Bunun fiyatı ise iki ıslıktır, diyor.

Bülent VAROL
Telsizler, Örnek Mah. Pamuk Sok. C/35 Blok No: 263
Dışkapı/ANKARA

PARİS'TE İKİ TÜRK

Bizim aile dostlarından İhsan bey iyi Fransızca bildiğini iddia eder durur, kimse de ayıp olmasın diye bu bilgiyi ölçmeye kalkmazdı. Bundan bir kaç sene evvel İhsan bey Almanya'da ikamet eden dayımı ziyarete gider, sonra da ikisi birlikte Avrupa'ya şöyle bir dolaşmaya çıkarlar. Yolları Paris'e düştüğünde, bir arkadaşlarına uğrayacaklardır ve birinden adres sormak lüzumu hasıl olur. Fransızca bilmeyen dayım:

«— Ulan İhsan, sen hep Fransızca bildiğini söylerdin, şu adamlardan birinden adresi soruver» der.

Bizimki çaresiz, adamın birine yaklaşır ve girizgâh yapıyorum diye, Paris'in göbeğinde adamcağıza:

«— Parlez-vous français, Monsieur» diye girişir.

Tabiî Fransız, başlar mitralyöz gibi konuşmaya, bunun üzerine her zaman Fransızcaya vâkıf olduğunu söyleyen İhsan beyimiz, gayet sakin geriye döner ve dayıma:

«— Ulan Faik gel buraya, bu adam sizin oradan galiba, baksana şakır şakır Almanca konuşuyor» demez mi!?.

Umberto GUGLİELMİ
Op. Raif Bey Sok. No: 36 — Şişli/İSTANBUL

MEKİK

Gel diyorlar,
Geliyorum.
Git diyorlar,
Gidiyorum.
Gel!
Git!
Gel!
Git!
İki aşk arasında;
Mekik oldum, a dostlar
Mekiiiik!..

KENAN DUMAN
Ziraat Teknisyeni
SANDIKLI

(Mehmet KARAKAYA)

— Ben mühendis olup köprü kuracağım...

— Ben de politikacı olup hayâl kuracağım!..

AYAKTA

Kolejin ilk kısım hazırlık sınıfına alınacak aday öğrenci için birtakım sorular sorulmaktaydı. Bunlardan bir tanesi:

— Okuldan evinize gitmekte iken kaybolsan ne yaparsın?

— ....

— Bir Belediye veya polis memuruna kaybolduğunu söyler misin, yoksa oturup ağlar mısın?

— Oturup ağlamam...

— Ya?

— Üzerim kirlenir, ayakta ağlarım.

Kenan KUTAY
Özel Adana Kolejinde Öğretmen
ADANA

BAYRAM

Bayram var dostlarım bayram
Ama bu bayram
Başka bayram
Gençliğe değil,
Çocuklara değil,
Gözlerime bayram var
Durmadan rüzgâr esiyor
Ve mini etekli bir güzel
Önüm sıra yürüyor.

HÂDİ HANKENDİ
Sarıgüzel Cad. No. 78/1
Zafer Ap kat: 4
Fatih/İSTANBUL

MODERN BİLMECELER

SORU: Bir vatandaş oy verdiği politikacıya öylesine kızmış ki, «Gelecek seçimlerde ben sana gösteririm» demiş. Vatandaş seçimlerde ne yapmış?

CEVAP: Aynı partiye oy vermiş. Hem de eşi ile askerliğini bitiren oğluna da zorla oy verdirmiş.

SORU: Bir vatandaş işini yapmayan memura çok kızmış. «Şimdi, ben sana gösteririm» demiş. Vatandaş, memura ne yapmış?

CEVAP: Gidip bir paket karaborsa «Samsun» sigarası getirmiş, memurun cebine koymuş.

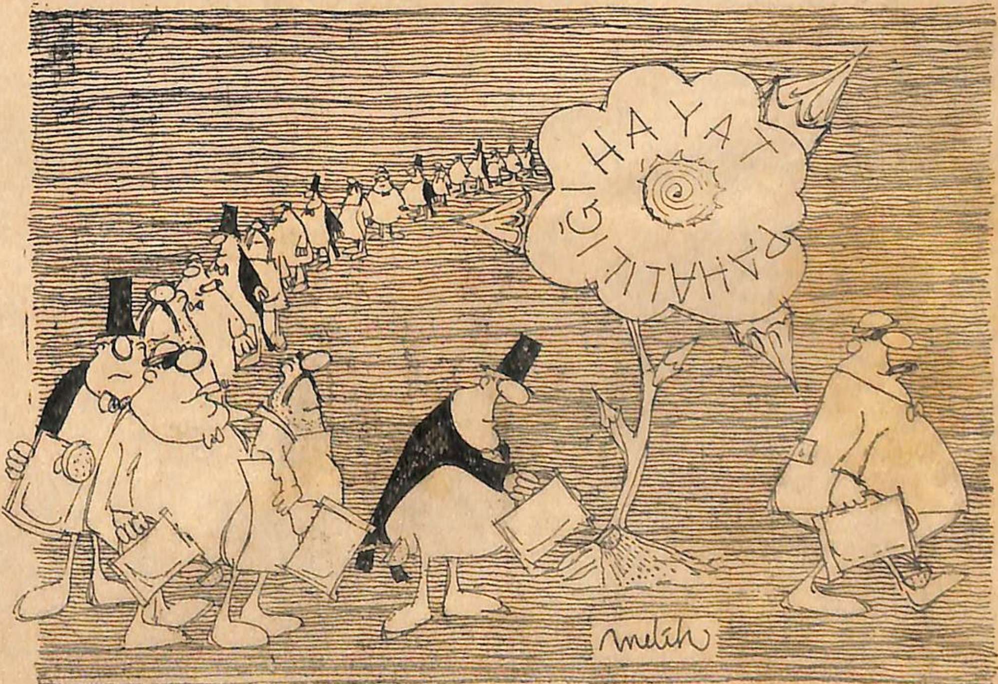
SORU: Bir hasta, doktora, kendisini hastanede muayene etmediği için o kadar kızmış ki: «Ben sana gösteririm» demiş. Hasta ne yapmış?

CEVAP: Doktorun özel muayenehanesinde —yüz lira vererek— muayene olmuş.

SORU: Bir köylü, köyün ağasına çok fena kızmış. «Ben sana gösteririm» demiş. Köylü ne yapmış?

CEVAP: Hasat zamanı herkesten çok «ağa hakkı» vermiş.

HASAN TANRIKULU
Pirlibey İlkokul Müdürü — NAZİLLİ

(Melih PEKDEMİR)

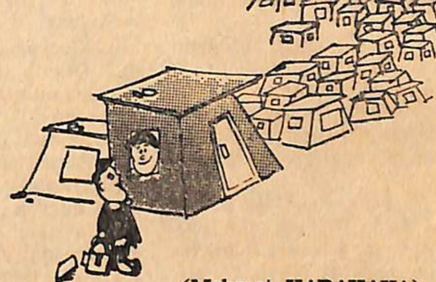
MEĞER

O kadar uğraştım
O kadar didindim
Belki bir milyon kere
«Seni seviyorum» dedim
Fakat bir kere olsun
«Seni seviyorum» dedirtemedim.
Ben inat ettim
O inat etti
Ve bir gün aldı başını gitti
Gidiş, o gidiş
Nice sonra öğrendim
Meğer kız dilsiz imiş!...

NECDET BORA

Gel diyorlar,
Geliyorum.
Git diyorlar,
Gidiyorum.
Gel!
Git!
Gel!
Git!
İki aşk arasında;
Mekik oldum, a dostlar
Mekiiiik!..

KENAN DUMAN
Ziraat Teknisyeni
SANDIKLI

(Mehmet KARAKAYA)

— Ben mühendis olup köprü kuracağım...

— Ben de politikacı olup hayâl kuracağım!..

KIYMETLİ YÜZÜK!

Genç adam sevgilisinden evlenme teklifine «evet» cevabını alınca derhal yüzük almak için kuyumcuya koşuyor. Pırlanta bir yüzük seçip fiyatını soruyor. 2000 lira olduğunu öğrenince hayretle bir ıslık çalıyor ve yüzüğü bırakıyor. Başka bir yüzük seçip tekrar fiyatını sorunca, kuyumcu:

— Bunun fiyatı ise iki ıslıktır, diyor.

Bülent VAROL
Telsizler, Örnek Mah. Pamuk Sok. C/35 Blok No: 263
Dışkapı/ANKARA

AYAKTA

Kolejin ilk kısım hazırlık sınıfına alınacak aday öğrenci için birtakım sorular sorulmaktaydı. Bunlardan bir tanesi:

— Okuldan evinize gitmekte iken kaybolsan ne yaparsın?

— ....

— Bir Belediye veya polis memuruna kaybolduğunu söyler misin, yoksa oturup ağlar mısın?

— Oturup ağlamam...

— Ya?

— Üzerim kirlenir, ayakta ağlarım.

Kenan KUTAY
Özel Adana Kolejinde Öğretmen
ADANA

BAYRAM

Bayram var dostlarım bayram
Ama bu bayram
Başka bayram
Gençliğe değil,
Çocuklara değil,
Gözlerime bayram var
Durmadan rüzgâr esiyor
Ve mini etekli bir güzel
Önüm sıra yürüyor.

HÂDİ HANKENDİ
Sarıgüzel Cad. No. 78/1
Zafer Ap kat: 4
Fatih/İSTANBUL

— O hesap benim hesap Sarıbıyık, dedi...
Usta ilâve etti:
— Dur bakayum ne çapanoğli çıkacak içunden...
Sonra, bulduğu rakamı okudu:
— Yüz elli bangnot...
Halo dayının aklı gitti:
— Yüzelli mi? Ne diyon sen?
— Yüzelli dayı...
— Üç dene elli bangnot?...
— Öyle...
Halo dayı dönüverdi birden, tuttu Sarıbıyık'ın yakasını:
— Bana bak Sarıbıyyık, dedi, ver baalım şu yüzelli bangnotumu. Sıkıyom boğazını, bu yaşdan sona mapıslara düşüyom...
Gerçekten sıkmaya başlamıştı Sarıbıyık'ın boğazını. Sakalının her teli, kaşları, kirpikleri bile titriyordu Halo dayının. İdiris hiçbir şey anlamamış, sadece yerden iri bir taş alarak babasının arkasına dikelmişti. Usta, temelin içinden çıkarak Sarıbıyık'ı Halo dayının elinden aldı. Sarıbıyık, kurtulur kurtulmaz geriye çekilerek:
— Ne parası, ne parası be! diye bağırdı.
Bu kez, yerden birkazma kaptı Halo dayı, yürüdü üstüne Sarıbıyık'ın... Yanına varınca kaldırdı kazmayı havaya, gözleri yuvalarından fırlamış:
— Ver, dedi, üç dene ellilik bangnot verecen. Lan Allahsız, lan gâvur, bu ihdiyarın parasını yimiye utanmadın mı lan? Allahdan da mı korkmadın?
Usta da gelmişti yanlarına:
— Çıkar ver, dedi... Patron yirmi demiş...
Sarıbıyık yemin üstüne yemin etti:
— Vallahi değil, billâhi değil, dayının onikibuçuk, oğlunun onbeş...
Halo dayı, biraz daha kaldırdı kazmayı:
— Bana bak, dedi, avradın çağan vardır zaar, ocağın sönecek vallaha, ver şu benim üç dene elliliği, yime bizim hakgımızı, hakgımızı yiyen zıkkım yisin dürzü, dediydi de Durmuş inanmamışdım, ver diyom şu parayı...
Öteki işçilerin tümü de işi bırakmışlar, n'olacak diye bakıyorlardı. Sarıbıyık, elleri titreye titreye cüzdanını çıkardı:
— Bana bak, senin ihtiyarlığının hatırına veriyorum dedi. Hem bak, ihtiyarsın diye elimi bile kaldırmadım sana, yoksa bir sıkımlık canın var, al şu elli lirayı, oğlunu da al, defol git buradan...
Halo dayının göğsünde bir şeyler düğümlenip kalmıştı, elli lirayı görünce, düğüm gelip boğazına oturdu, sanki boğuluyordu.
— Bana bak, dedi, çenesi titreye titreye, iki dene daha verecen bundan...
— Haraç mı? diye bağırdı Sarıbıyık...
Anlamadı Halo dayı:
— Ver, dedi, ver diyom sana, garışmam sona...
Sarıbıyık bir ellilik daha uzattı. Halo dayı biraz daha kaldırdı kazmayı. Çaresiz, bir elli lira daha verdi Sarıbıyık:
— Al, al da defol, dedi...
Halo dayı paraya baktı, kazmayı indirdi, tekrar paraya baktı, ikiye katladı, cebine koydu:
— Lan, dedi, lan, it ayağı yemiş gibi asama gadar burda bu soyukda ter dibimizden çıkıyor, bi de sana hakgımızı yedireciyk ha... Öküzün hakgını bubam bile mezerinden çıksa yidirmem lan, yidirmem...
— Hadi hadi, dedi Sarıbıyık, hemen oğlunu da al get burdan...
Halo dayı gitti, tezkerenin ucundan yapıştı, oğlunu çağırdı:
— Gel oğul İdiris dut ucundan...
Sanki hiçbir şey olmamış gibi, tezkerenin içine kocaman iki tane taş yerleştirdi, sâkin bir sesle:
— Yekin oğul, dedi,

HALO DAYI

MUZAFFER İZGÜ

Herkes, Halo dayı ne yapacak diye merak ediyorlardı. Halo dayı, sanki biraz önce kavga eden o değilmiş gibi, tezkeredeki taşı götürdü, İbrahim ustanın olduğu yere boşalttı. Sonra tekrar geldi baba oğul taşın başına, tekrar yüklediler bir kaç taş, tekrar ustanın yanına bıraktılar.
Sarıbıyık, karşıdan:
— Moruk, dedi, lâf anlaman mı sen, govdum seni işden govdum, hadi get!...
Güldü Halo dayı:
— Kimin işinden kimi govuyon? dedi. Sen de bir itsin ağanın gapısında, ben bi işçi, hadi ben de deyim sana, hadi ulan govdum seni Sarıbıyyık,, yörü get!...
Öteki işçiler güldüler bu espriye... Tekrar bağırdı Halo dayı:
— Get ulan Sarıbıyyık, govdum işde seni!...
— İhtiyar işte efendi, ihtiyar, dedi... Olacak ki şöyle karşındaki senin akranın genç, yumruk yumruğa girişecen...
Bağırdı:
— Bunak mısın be, kovdum diyorum, boşuna çalışma, bugünkü yemiye de yok...
Halo dayı, sanki Sarıbıyık yanındaymış da elinin tersiyle onu itiyormuş gibi bir işaret yaptıktan sonra:
— Get lan işine, dedi... Deli soyka sen de...
Köpürdü Sarıbıyık, gitti karşıdaki kahveye oturdu... Amelenin biri:
— Hakgından geldin ha dayı, dedi.
— Gelmez miyim oğul, dedi Halo dayı, bu emek insan emeği, hiç yinir mi, adam daş olur sona... Amma bu gavat alışmış... Dedi bana Durmuş, hani cumartesi işden çıkan oğlan, dayı bu senin hakgını yiyor dedi de inanmadım. Durun baalım, yarın ağa gelsin, ondan bi işim daha var...
Sonra tekrar ustanın yanına geldi:
— Gurban usda, dedi, haftada iki buçuktan iki hafdalık daha hesabeden mi?
Usta:
— Bu da neyun hesabudur daa dayi? dedi.
— Sen et hele oğul...
Usta:
— Beş lira, dedi...
— Yâni yarım onnuk?
— Öyle dayi... Bu neyun parasidur?
— Get de Sarıbıyyık denen terese sor bunu. Amma günahını almayım, hele bir yarın ossun, gelşin Recai beg, onu da sorarım...
Biraz sonra, elinde tesbihiyle sinirli sinirli çıktı geldi Sarıbıyık. Hiç Halo dayının yüzüne bakmaksızın, ustanın yanına gitti:
— Yarın bu duvar biter mi? diye sordu.
— Biter, dedi usta... Yarına neler biter neler...

24

YALNIZ
52
LİRAYA

hakikî
bir
PARKER
dolma
kalemi

80 seneden beri
«dünyanın en çok istek celbeden»
Parker dolma kalemlerinin eşsiz kalitesini
Parker 45 modellerinde de bulacaksınız.
Herkesin seveceği bu kalemlerin özellikleri:
Kolayca değişebilen vidalı uç takımı, isteğe göre
kartuş veya pompa ile kullanma imkânı, bol yedek
parça...

PARKER 45

Çelik uçlu TL. 52.- Altın uçlu TL. 75.-

(İlâncılık: 8720 — 128)

Sarıbıyık, öteki işçilerin yanına gitti, birine:
— Çimentoyu az koy, dedi. Ötekine de:
— Ölü gibi garışdırma, para alıyorsunuz para, dedi...
Halo dayı yoktu sanki orada. Bakmadı bile suratına. Halo dayı da ona bakmadı... Akşam üstü paydos zamanında, tekrar seslendi karşıdan Sarıbıyık:
— Hey ihtiyar, dedi, sen de oğlun da yarın gelmeyin, kendinize başka iş bulun...
Usta:
— Eee, dedi Saribiyyuk, ağzimu açmadim amma, çok ayıp edeysun... Hem suçlusun hem de güçlü...
— Sen karışma usta, dedi Sarıbıyık...
Sonra, çimento torbasını sırtına geçirmiş olan Halo dayıya:
— O evden de hemen çıkın, dedi...
Bakmadı bile Halo dayı arkasına, oğluyla beraber yürüyüp gittiler... Yolda ne Halo dayı konuştu, ne de İdiris... Ancak, o ıslak toprak kokan bodrum katına indikten sonra konuştular. Halo dayı lâmbayı yakarken:
— Görüyon mu oğul? dedi, ne haltlar garışdırmış o Sarıbıyyık?...
— N'olmuş ki buba? diye sordu İdiris...
— Daha n'olacak, iki haftanın içinde bizim yüzelli bangnotumuzu yimiş...
— Aboov, bak pezemeğe... Gaç dene iki onnuk eder ki buba?
— Gaç dene mi, şey eder, üç dene ellilik bangnot...
— Abooov, gursağında gala işallah...
— Galmışdı oğul, çekdik çıkardık işde...
İdiris düşünmeye başladı. Acaba üç dene ellilik bangnotla kaç kez avrat pazarına gidilirdi?...
— Buba be, gaç dene iki onnuk eder?
Halo dayı, çıkınları açtı, sarısını yeşilini... Paraları döktü ortaya. Sonra onlukları ayırdı, ikişer ikişer yaptı, sonucu oğluna söyledi:
— Yedi dene iki onnuk eder oğul, bi onnuk da artar...
İdiris, dizine vurarak öyle bir:
— Aboov! çekti ki, Halo dayı bile şaştı bu abov'a. Dimek yedi sefer bazara haa...
— Ne bazarı?...
İdiris ne söylediğini bilmiyordu ki, bu kez o sordu babasına:
— Ne bazarı buba? diye.
— Sen dedin oğul...
— Ben mi dedim buba?
Sustular bi müddet ikisi de. Halo dayı, lâmbanın fitilini biraz daha açtı, sonra çimento torbasının içinden tahta parçalarını çıkardı, ocağın içine attı, bir kibritle tutuşturdu. Üzerine makarna tenceresini oturttu...
İdiris:
— Buba, yarın gedecek miyik? diye sordu.
— Niye getmiyek oğul?
— Govdu bizi buba.
— Bubasının işinden mi govuyor?
— Govamaz mı buba?
— Hele yarin bi beg gelsin, daha diyeceğim var...
— Ya şincik gelir bizi burdan gapı dışarı atarsa?...
Halo dayı birden oğluna döndü:
— Atamaz, dedi. Yidi mi depmeyi garnının üsdüne... Oğlum İdiris, gözünü dört açacan burda, namıssızı çok buranın. Bizim ora gibi, bir Dik Yussuf deel, bir Dingil Zako deel, dolu melmeketin her yanı...
Makarna cızırdamaya başlamıştı. Halo dayı, tahta kaşıkla karıştırdı makarnayı. Bir taraftan da üzerine toz kırmızı biberden döktü:
— Ser çapıdı oğul! dedi...
İdiris, ekmeğin sarılı olduğu bezi, getirdi, iki yorganın arasındaki boşluğa serdi. Halo dayı, teneke kutunun iki yanından bir bezle tuttu, getirdi, sofranın ortasına koydu. Tastiyi de çekti sofranın yanına:
(Devamı var)

(Basın: 60686 - A . 21458 — 127)

ARANIYOR

Bulana:

10.000 Lira

Sevgili okurlarımız,

Büyük ilgi gösterdiğiniz onüç sayılık «ARANIYOR» Yarışmasının onüçüncüsünü bu hafta yayımlarken, sizlere iki «ARANIYOR» kuponu birden sunuyoruz. Böylece iki kur'a hakkı elde edecek, yarışmaya ÇİFTE ŞANS ile katılabileceksiniz.

Cevaplarınızı bir kâğıda yazıp, isminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra «ARANIYOR» kuponlarını keserek bir zarfa koyacak,

AKBABA Yarışma Servisi
Divanyolu — İSTANBUL

adresine yollayacaksınız.

Onüç sayılık yarışmamız sonunda doğru cevap veren okurlarımız arasında kur'a çekilecek, «ARANIYOR» Yarışmasının onüçüne de doğru cevap veren

10.000 Lira kazanacaktır.

Ayrıca 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 doğru cevap veren okurlarımız çeşitli para ikramiyeleri kazanacaklardır.

Şimdiye kadar «ARANIYOR» kuponu göndermeyen okurlarımız kuponlarını toplu olarak gönderebilirler.

«ARANIYOR» kuponlarının kabulüne 15 Eylül cuma akşamına kadar devam edilecek, o tarihten sonra elimize geçecek kuponlar yarışmaya giremiyecektir.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz.

EVET! bizim bankamız HER YERDE HER ZAMAN hizmetinizde olan TÜRKİYE CUMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI'dır

(Basın: 60686 - A . 21458 — 127)

— Bana tavsiye ettiğiniz sekreterden çok memnunum!..

İzin istemenin yolu

Küçük memur, personel şefinin bürosuna girerek, sıkılgan bir tavırla:

— Bir haftalık izin istiyorum, dedi.

— Ne yapmak için? diye gürledi personel şefi.

— Şeyy!... Yarın evleniyorum da, balayı seyahatinde karımın yanında bulunacak olursam fazlasiyle memnun olacağım!

Kurnaz delikanlı

Bir delikanlı, parmaklıklı bir bahçe kapısı önünde duruyordu. Oradan geçmekte olan bir kadın:

— Bir şey mi istiyorsunuz? diye sordu.

— İçeri gireceğim, kapıyı bana açar mısınız?

— Tabiî. Ama bakın nasıl açıyorum, bir daha sefere onu kendi kendinize açarsınız.

Kadın kapıyı açtı, genç içeri girdi. Kadın yeniden kapıyı çekerek kapattı.

— Teşekkür ederim madam, dedi genç. Yarına kadar nasıl olsa parmaklığın yağlıboyası kurur.

Felâket

Hastaneye arkadaşını görmeye gitmişti. Onu yüzü gözü sarılı olarak bulunca:

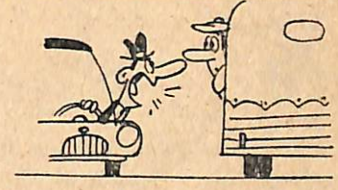
— Ne oldu sana! diye bağırdı. Daha dün gece, seni barda bir genç kızla başbaşa otururken görmüştüm?...

Yaralı içini çekerek:

— Evet, karım da görmüştü! dedi.

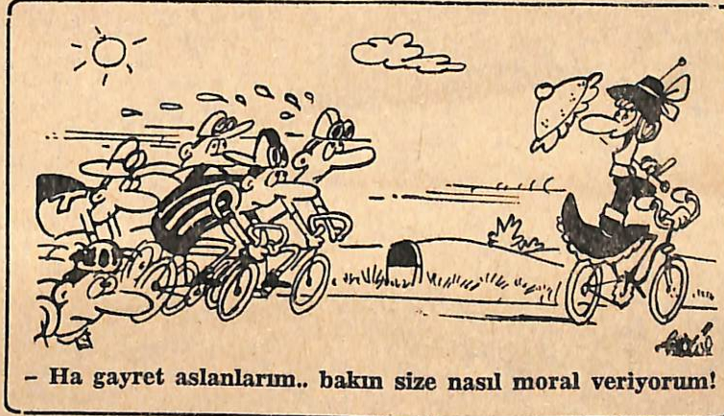

— Seninle öyle mutluyum ki kocacığım... Bir kere bile bana bağırmıyorsun!..

- Ha gayret aslanlarım.. bakın size nasıl moral veriyorum!

Bir pantalon hikâyesi

Mister Parker, yeni bir pantalon satın almıştı. Evine gelince onu ayağına geçirdi ve çok büyük olduğunu gördü. Bilhassa paçaları çok uzundu. Pantalonu karısına gösterdi ve paçalarını biraz kısaltmasını rica etti, ama karısının vakti yoktu, misafirleri gelecekti. O zaman, aynı işi yapmasını kızından rica etti. Kızının da vakti yoktu, sinemaya gidecekti. Bu sefer hizmetçiye başvurdu. Aksiliğe bakın ki hizmetçinin de vakti yoktu, çamaşır yıkıyordu.

Mister Parker ertesi sabah eski pantalonunu giyerek işine gitti.

Üç gün sonra, karısı:

— Pantalonunu kısalttım kocacığım, onu giyebilirsin artık, dedi.

Mister Parker pantalonunu geçirdi bacaklarına, pantalon dizkapaklarına kadar kısalmıştı!

Çünkü, kızı, hizmetçisi ve karısı, üçü de onu eski pantalonuyla işe giderken görmüş ve üzülmüşlerdi. Üçü de biribirinden habersiz, birer karış paçaları keserek kısaltmışlardı pantalonu.

Hizmetçinin kusuru

Adam, arkadaşına:

— Hizmetçimi kovdum! deyince, beriki hayrette kaldı:

— Olur iş değil, halbuki aklımda kaldığına göre, kızcağızın çok iyi yemek pişirdiğinden bahsetmiştin bana...

— Yemek pişirmesine diyecek yok... Yalnız bir kusuru var.

— Neymiş bu kusuru?

— Ayakları çok soğuk.

Zam sebebi

Müdür, memura sordu:

— Benimle görüşmek mi istiyorsunuz?

— Evet müdür bey. Zam istiyorum. Zira karım ne kadar kazandığımı öğrenmiş.

Duş

Doktor:

— Size söylediğim gibi, her sabah soğuk bir duş alıyor musunuz? diye sordu hastasına.

— Maalesef alamıyorum, vaktim yok, dedi hasta.

— Fakat, duş için bir kaç dakika kâfi...

— Başkaları için bu olabilir, ama benim suyun altına girme cesaretini bulmam için en azından bir saat lâzım.

Tembel evlât

Küçük Claude babasına, öğretmenin kendisine eziyet etmek için son derece zor sorular sorduğundan şikâyet ediyordu. Baba bunun için okula giderek öğretmenle görüştü, oğlunun şikâyetlerinden bahsetti. Öğretmen sert bir sesle:

— Oğlunuz tembelin biridir mösyö, dedi. Bakın isterseniz!

Sonra Claude'a dönerek:

— İki kere iki kaç eder? diye sordu.

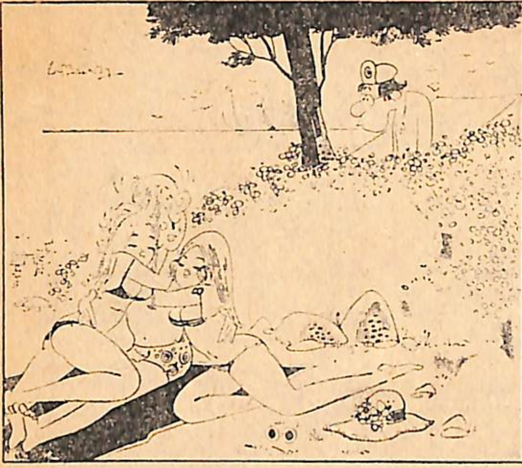
Claude içini çekerek:

— Gördün mü baba, dedi, yine başladı!

— Miyopluğun gittikçe artıyor herif, deniz o tarafta değil, bu tarafta!..

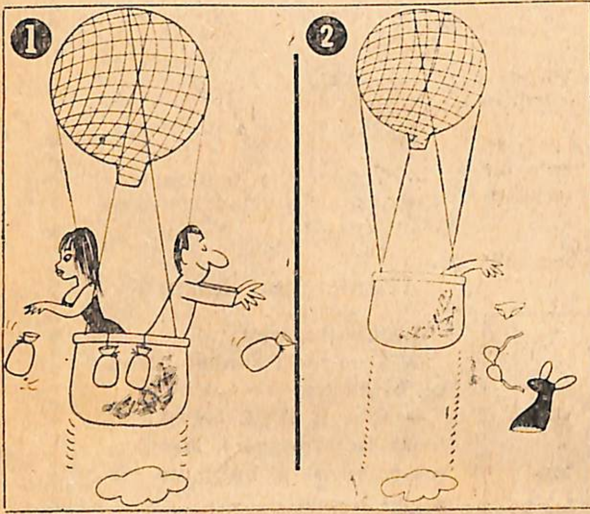
Dünya KARİKATÜRLERİ

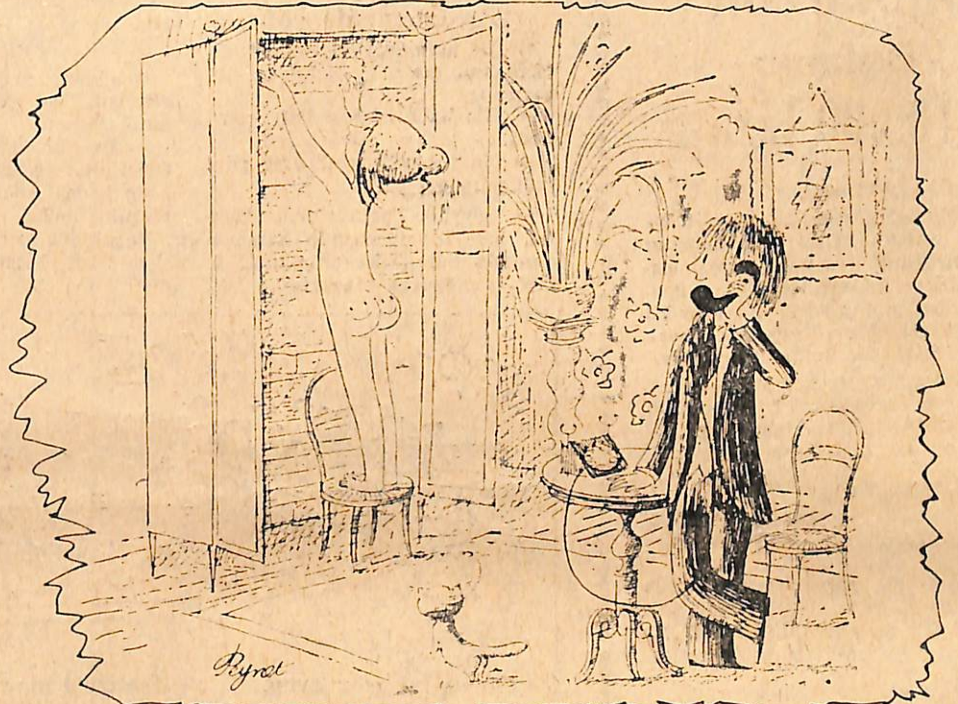
—N'APARSIN ARKADAŞ? TATİLİMİN BİTMESİNE İKİ GÜN KALDI DA!..

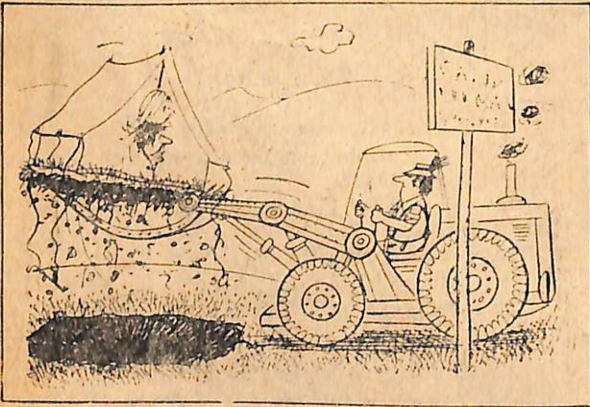
—RAHATÇA SOYUNABİLİRİZ. BURADA BİZİ KİMSE GÖRMEZ!..

YAZISIZ

—KİM, BRIGITTE Mİ AŞIK SURATLI? AH, ONU BİR GÖREBİLSEN!..

YAZISIZ

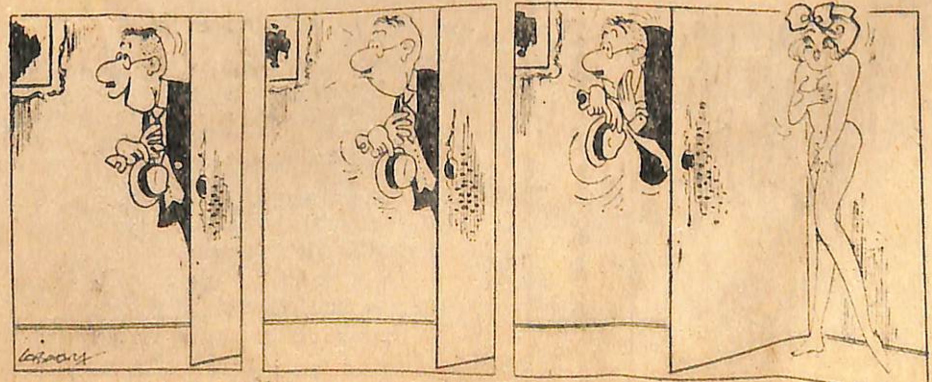
YAZISIZ

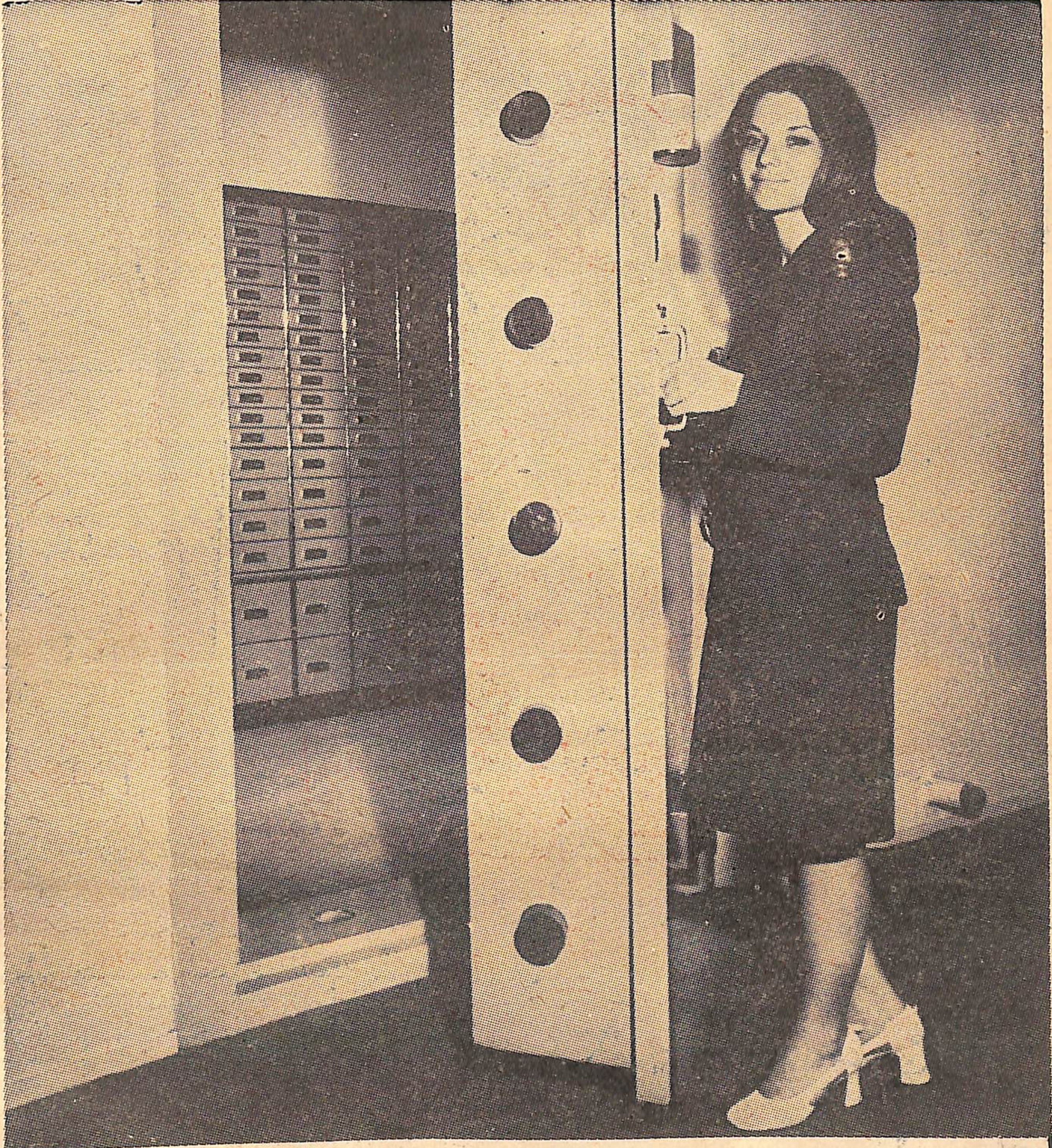
YAZISIZ

—BAK, BURASI GIDIKLAYICI BALIKLARLA DOLU!..

—EVDE KİMSE VAR MI? —HAYIR... —EVDE KİMSE YOK!

ISTANBUL'da:
Bahçekapı - Bebek
Feriköy - Gayrettepe
Nişantaşı
ANKARA'da
Yenişehir
ŞUBELERİMİZDE

kiralık kasalarımız güveninizi sağlar

AKBANK

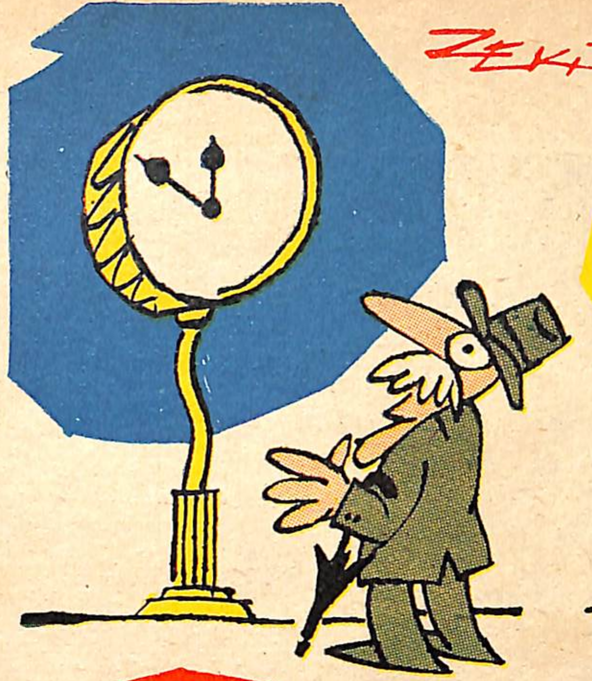
İLANCILIK

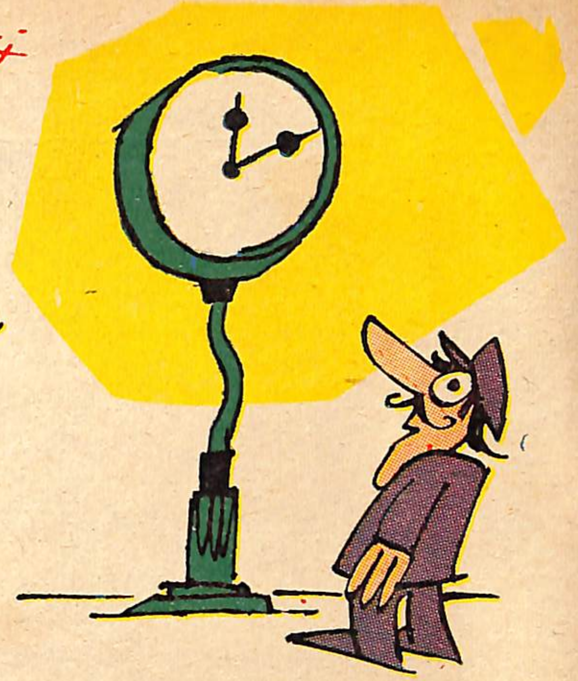
Akbaba

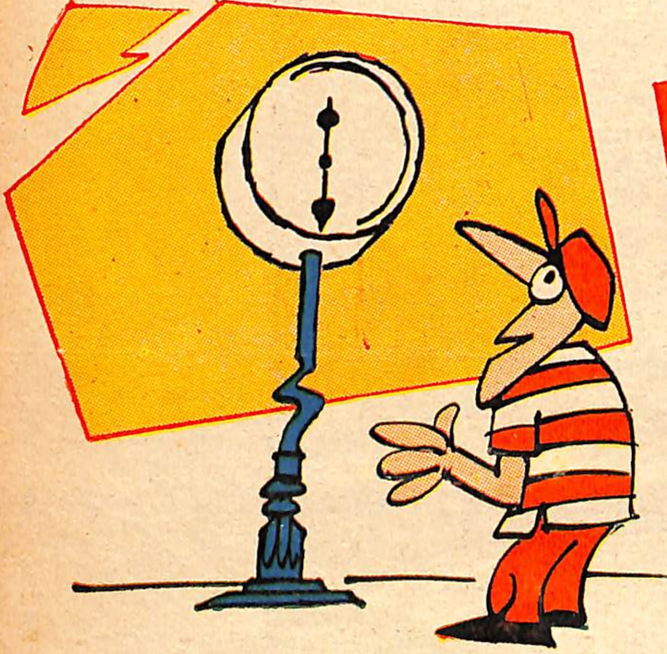
ARANIYOR

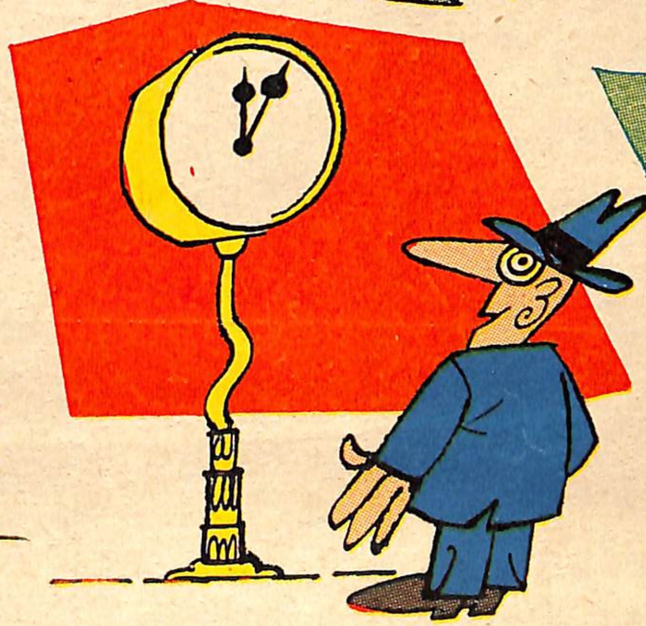
BULANA 10,000 LİRA

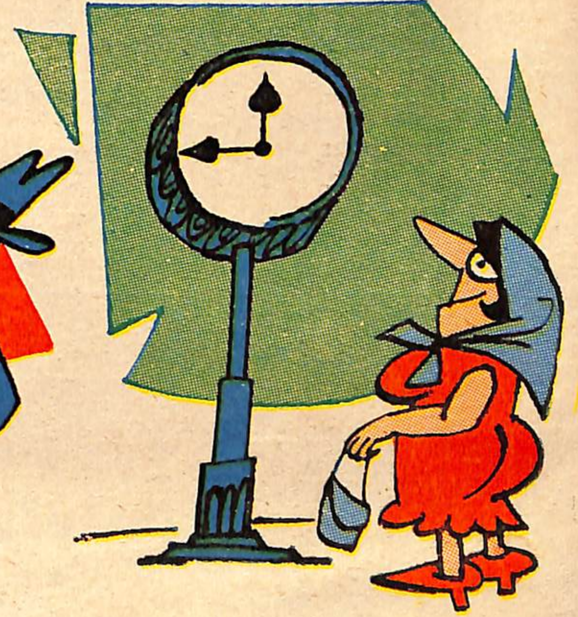
KUPON No 13

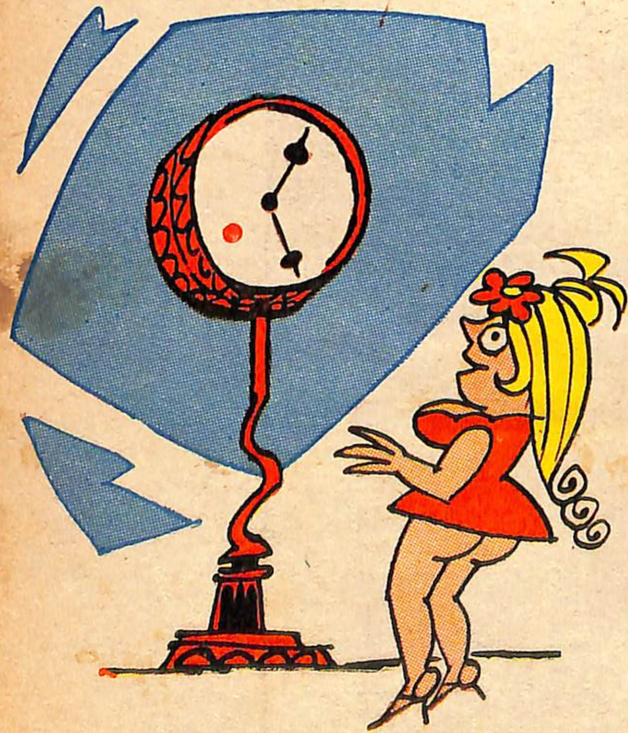

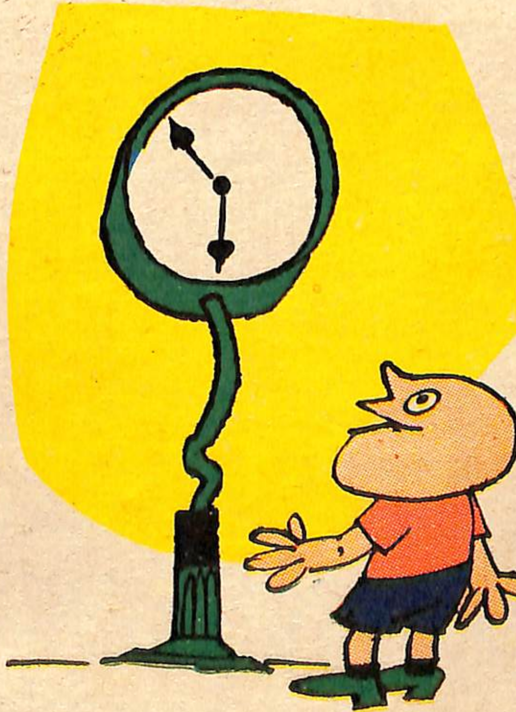

ARANIYOR

BULANA 10,000 LİRA

KUPON No: 13

Akbaba

Biri, oniki der.. biri, onbir.. diğeri, onbire yirmi var!.. İnsanlar gibidir şu meydan saatleri... Bir türlü anlaşamazlar. İşte, meydan saatlerini bir araya topladık, durumu sizler de görüyorsunuz! Hangisi doğru?..

DOĞRUSU ARANIYOR...
BULAN KAZANIYOR!..